

Latviešu valodas
aģentūra

LATVIEŠU VALODA 10–11 GADUS VECIEM DIASPORAS SKOLĒNIEM.

A2 valodas līmenis.
1. mācību gads.

2022

SATURA RĀDĪTĀJS

1. NODAĻA. ES UN MANA ĢIMENE.	3
MANS UN MANU ĢIMENES LOCEKĻU RAKSTUROJUMS	
1. nodarbība	5
2. nodarbība	15
MANA UN MANAS ĢIMENES IKDIENA UN VAĻASPRIEKS	
3. nodarbība	24
4. nodarbība	31
2. NODAĻA. AR DRAUGIEM	32
KO DARA MANI DRAUGI?	
1. nodarbība	34
2. nodarbība	44
KĀDI IR MANI DRAUGI? KUR DZĪVO MANI DRAUGI?	
3. nodarbība	55
4. nodarbība	62
3. NODAĻA. SVĒTKI MANĀ ĢIMENĒ UN LATVIJĀ	71
MĒS SVINAM	
1. nodarbība	73
2. nodarbība	84
18. NOVEMBRIS – LATVIJAS DZIMŠANAS DIENA	
3. nodarbība	93
4. nodarbība	101
4. NODAĻA. SVINAM ZIEMASSVĒTKUS / JĀŅUS	110
SVINAM ZIEMASSVĒTKUS	
1. nodarbība	112
2. nodarbība	119
SVINAM JĀŅUS	
3. nodarbība	126
4. nodarbība	134
LATVIEŠU GADSKĀRTAS	
5. nodarbība	143

1. NODAĻA

ES UN MANA
ĢIMENE

Laiks	Temati, apakštemati
Septembris / februāris 4 nodarbības	ES UN MANA ĢIMENE Mans un manu ģimenes locekļu raksturojums. 1. nodarbība, 2 stundas 2. nodarbība, 2 stundas Mana un manas ģimenes ikdiena un vaļasprieks. 3. nodarbība, 2 stundas 4. nodarbība, 2 stundas
Sasniedzamie rezultāti	GRAMATIKA - Personu un piederības vietniekvārdu (izņemot savs) lietošana nominatīvā, datīvā, akuzatīvā. - Darbības vārdu <i>pusdienot, ēst, dzert, iet, apciemot, braukt, tīrīt, gulēt, lasīt, vakariņot, mācīties, atpūsties</i> lietošana 1. un 3. personā tagadnē. - Ar laiku un secību saistītu vārdu un vārdu savienojumu <i>no rīta, pusdienlaikā, pēcpusdienā, vakarā, vispirms, pēc tam, vakar, šodien, rīt, katru dienu, katru rītu, katru vakaru, katru nedēļu, katru mēnesi, katru gadu</i> lietošana. - Darbības vārdu <i>iet, būt</i> locīšana 1. un 3. personā tagadnē. - Īpašības vārdu un lietvārdu saskaņošana. - Izteikumu <i>man patīk/nepatīk..., mani interesē..., es interesējos par..., es nodarbojos ar..., es esmu līdzīgs pēc izskata/pēc rakstura</i> lietošana kontekstā. SAZIŅA UN TEKSTS - Es protu nosaukt ģimenes locekļus, ar ikdienu saistītās darbības, raksturot personu ārējo izskatu, rakstura īpašības. - Es protu pastāstīt par sevi un savas ģimenes locekļiem (ārējo izskatu, rakstura īpašībām, interesēm). - Es protu sarunāties ar saviem ģimenes locekļiem, draugiem par viņu interesēm. - Es protu secīgi stāstīt par savu ikdienu. - Es protu sarunāties (jautāt, atbildēt) par savu un citu ikdienu. - Es saprotu, kad vienkāršā stāstījumā vai dialogā raksturo personu (ārējo izskatu, rakstura īpašības, intereses). - Es protu īsi uzrakstīt par sevi un saviem ģimenes locekļiem.

1. NODARBĪBA

MANS UN MANU ĢIMENES LOCEKĻU RAKSTUROJUMS

1. uzdevums

Lasi tekstu un atzīmē pareizo variantu!

Labdien! Mani sauc Roberts. Man ir 11 gadi. Es esmu garš. Man ir īsi, gaiši mati un pelēkas, **var teikt**, pelēkzilas acis. Es nēsāju brilles.

Sveicināti! Es esmu Anna. Man ir 10 gadi. Es esmu **neliela auguma**. Man ir gari, lokaini mati un brūnas acis, tētis saka – **brūnacīte**.

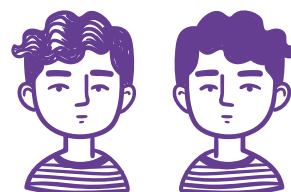

brūnas acis –
brūnacītis / brūnacīte
rudi mati –
rudmatis / rudmatīte

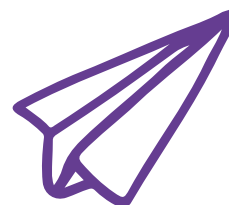

Sveicināti! Es esmu Kaspars. Man jau ir 12 gadi. Es esmu izaudzis 1,60 metrus garš. Esmu **rudmatis**. Pašlaik man ir īsi mati, bet bija gari. Vakar nogriezu. **Kādā krāsā** ir acis? Jāpaskatās spogulī. Zilas! Jā, zilas.

Labdien! Mani sauc Viesturs. Bet tas ir Jānis. Mēs esam dvīņi. Mēs esam **deviņus gadus veci**. Mums abiem ir pelēkas acis un tumši mati. Jānim ir mazliet **tumšāki mati nekā man**.

Apgalvojums	Jā	Nē
Viesturam ir 9 gadi.		
Jānim ir 11 gadi.		
Kaspars ir garš.		
Rudi mati ir Annai.		
Robertam ir gaiši, gari mati.		
Kaspars ir rudmatis.		

2. uzdevums

Veido teikumus pēc parauga! Izmanto dotos vārdus un vārdu savienojumus! Raksti un lasi teikumus!

mazs / liels, īss / garš, drukns / slaidš augums

gaiši / tumši, rudi, īsi / gari, taisni / lokaini (cirtaini), biezi / plāni mati

brūnas / zilas / pelēkas acis

taisns, garš deguns

pilnīgas, sarkanas lūpas

augsta piere

biezas, izliektas uzacis

sārti vaigi, bāla ādas krāsa

brilles / lēcas

dzimumzīme

bārda

es – man
tu – tev
mēs – mums
jūs – jums
viņš – viņam
viņa – viņai
viņi – viņiem
viņas – viņām

Paraugs.

Es esmu Valdis. Man ir brūnas acis.

es esmu – man ir

tu esi – tev ir

mēs esam – mums ir

jūs esat – jums ir

viņš ir – viņam ir

viņa ir – viņai ir

viņi ir – viņiem ir

viņas ir – viņām ir

vectēvs ir – vectēvam ir

tētis ir – tētim ir

Mikus ir – Mikum ir

māsa ir – māsai ir

tante ir – tantei ir

3. uzdevums

Izvēlies un savieno!

Mammai ir

gari mati

Tētim ir

tumši mati

Vecmāmiņai ir

zilas acis

Tēvocim ir

brūnas acis

Edžum ir

rudī mati

pilnīgas lūpas

Kristīnei ir

krunkaina piere

Dviņiem ir

balti zobi

dzimumzīme

4. uzdevums

Jautāji viens otram un atbildiet!

Paraugs.

Kur dzīvo tavš draugs / vectēvs / krusttēvs?

Mans vectēvs dzīvo Rīgā.

Kur dzīvo tava krustmāte / draudzene / vecmāmiņa?

Mana _____

Kur dzīvo tavi vecvecāki?

Mani _____

Kur dzīvo tavas māšīcas?

Manas _____

Kādā krāsā ir mati tavam tētim / brālim / vectēvam / tēvocim / draugam?

Manam _____

Kādā krāsā ir acis tavai mammai / māšai / draudzenei?

Manai _____

Ko patīk darīt taviem draugiem?

Maniem _____

Ko nepatīk darīt tavām draudzenēm?

Manām _____

Skaitlis	Nominatīvs (<i>kas?</i>)	Datīvs (<i>kam?</i>)	Akuzatīvs (<i>ko?</i>)
Vienskaitlis	man s , tav s draugs man a , tav a draudzene	man am , tav am draugam man ai , tav ai draudzenei	man u , tav u draugu man u , tav u draudzeni
Daudzskaitlis	man i , tavi draugi man as , tav as draudzenes	man iem , tavi em draugiem man ām , tav ām draudzenēm	man us , tav us draugus man ām , tav ām draudzenēm

5. uzdevums

Stāsti par sevi!

Es nodarbojos ar...

Viņš, viņa, viņi, viņas nodarbojas ar...

Mani sauc _____

Es esmu _____

Man ir _____

Man patīk _____

Man nepatīk _____

Es nodarbojos ar _____

6. uzdevums

**Stāsti par kāda sava ģimenes
locekļa vai grupas biedra izskatu!
Izvēlies frāzes pēc patikas!**

Mani sauc...

Tevi sauc...

Mūs sauc...

Jūs sauc...

Viņu, viņus, viņas sauc...

Manu draugu / mammu / tēti / brāli / māsu /
krusttēvu / krustmāti / vecmammu / vectēvu sauc

Mana drauga / mammas / tēta / brāļa / māsas / krusttēva / krustmātes /
vecmamas / vectēva vārds ir

Viņš / viņa ir _____

Pēc izskata viņš / viņa ir līdzīgs / līdzīga

Manam draugam / mammai / tētim / brālim / mācai / krusttēvam /
krustmātei / vecmammai / vectēvam ir

Viņam / viņai ir _____

7. uzdevums

Turpini piemērus! Lasi!

Kas?	Kam?	Piemēri
vectēvs (viņš)	vectēvam (viņam)	Mans vectēvs dzīvo Latvijā. Vectēvam ir māja.
tētis (viņš)	tētim (viņam)	
Edžus (viņš)	Edžum (viņam)	
mamma (viņa)	mammai (viņai)	
Kristīne (viņa)	Kristīnei (viņai)	Mana draudzene Kristīne _____
brāļi (viņi)	brāļiem (viņiem)	
māsīcas (viņas)	māsīcām (viņām)	
tantes (viņas)	tantēm (viņām)	

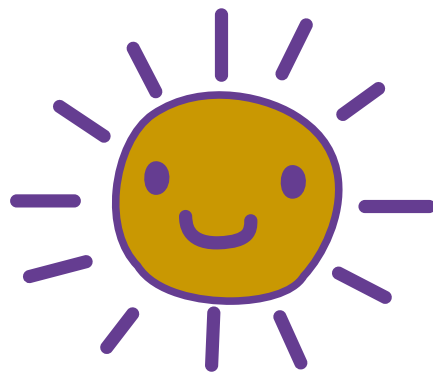
Ko es daru?	Ko viņš, viņa, viņi, viņas dara?
es strādāju	viņš, viņa, viņi, viņas strādā
es dzīvoju	viņš, viņa, viņi, viņas dzīvo
es lasu	viņš, viņa, viņi, viņas lasa
es apmeklēju	viņš, viņa, viņi, viņas apmeklē
es mācos	viņš, viņa, viņi, viņas mācās
es atpūšos	viņš, viņa, viņi, viņas atpūšas
es skatos	viņš, viņa, viņi, viņas skatās
es pastaigājos	viņš, viņa, viņi, viņas pastaigājas

Mājasdarbs

1. Uzraksti 4–5 teikumus par kāda sava ģimenes locekļa izskatu!

2. Atzīmē ar x gramatiski pareizi uzrakstītus teikumus!
Uzraksti pareizi kļūdainos teikumus!

- ☐ Tētis ir rudmatis.
- ☐ Mamma esi brūnas acis.
- ☐ Brālim esmu biezas uzacis.
- ☐ Manam draugam biju lokaini mati.
- ☐ Man ir īsi mati.

3. Lasi tekstu! Atzīmē nesaprotamos vārdus tekstā, noskaidro to nozīmi! Jautā vecākiem, draugiem, meklē vārdnīcā <https://tezaurs.lv/>! Pasvītrotos vārdus, vārdu savienojumus, teikumus pasaki citiem vārdiem!

Draugi Ilze un Gatis ir ciemos pie Andra. Viņi skatās albumu, kurā ir Andra ģimenes fotogrāfijas.

Andris. Te ir manas ģimenes fotogrāfija. Lūk, mana mamma. Viņai ir gaiši, pusgari mati. Blakus viņai stāv mana māsa, arī gaišmate, tikai mati viņai ir pavisam īsi. Mana māsa mācās vidusskolā.

Ilze. Kas stāv tavai mammai blakus otrā pusē? Kas ir tas vīrietis ar bārdu?

Andris. Tas ir tētis. Bārdu viņš audzē jau gadu.

Gatis. Ko tavš tētis dara?

Andris. Viņš ir biologs un strādā botāniskajā dārzā.

Ilze. Fotogrāfijā ir daudz cilvēku. Vai tie visi ir tavi radi?

puika – puisītis – puisēns

audzē bārdu

audzina bērnu

saiets – pasākums

tā iznāk – tā tas ir

Andris. Jā. Tā ir fotogrāfija no pagājušā gada radu saieta. Visi bijām sabraukuši pie vecvecākiem Latvijā. Vectēvs un vecmāmiņa sēž pašā vidū. Vectēvs ir liels, spēcīgs vīrs. Arī fotogrāfijā to var redzēt. Turpretī vecmāmiņa ir maza auguma, vienmēr smaidīga. Viņa ir ļoti labsirdīga un sirsnīga.

Gatis. Un kas ir mazais puisēns tavam vectēvam klēpī?

Andris. Tas ir manas vecākās māsas dēls Viesturs. Viņi **dzīvo** Spānijā. Smieklīgs puika. Ar viņu ir ļoti interesanti.

Ilze. Tad jau tu esi onkulis?

Andris. Tā iznāk.

Ilze. Cik interesanta fotogrāfija! Gribu iepazīties ar tavu ģimeni.

Gatis. Jā, es arī. Iepazīstināsi mūs ar savu mammu un tēti?

Andris. Protams. Tūlīt viņi būs mājās no darba. Tad arī iepazīstināšu jūs.

4. Pievērs uzmanību izceltajiem vārdiem! Izrunā tos un centies iegaumēt!

Ilze. Cik interesanta fotogrāfija! Gribu **iepazīties** ar tavu ģimeni.

Gatis. Jā, es arī. **Iepazīstināsi** mūs ar savu mammu un tēti?

es iepazīstos – es iepazīstinu
tu iepazīsties – tu iepazīstini
mēs iepazīstamies – jūs iepazīstināt
jūs iepazīstaties – jūs iepazīstināt
viņš, viņa, viņi, viņas iepazīstas – viņš, viņa, viņi, viņas iepazīstina

2. NODARBĪBA

MANS UN MANU ĢIMENES LOCEKĻU RAKSTUROJUMS

1. uzdevums

Lasi rakstura īpašību nosaukumus! Izrunā vārdus skaidri un precīzi!

labsirdīgs/-a sirsnīgs/-a izpalīdzīgs/-a labs/a | slikts/-a
drosmīgs/-a | glēvs/-a pacietīgs/-a | nepacietīgs/-a
interesants/-a | garlaicīgs/-a smieklīgs/-a jautrs/-a gudrs/-a
neatlaidīgs /-a skops/-a | devīgs/-a uzņēmīgs/-a
slinks/-a | čakls/-a viltīgs/-a aktīvs/-a

2. uzdevums

Raksti īpašības vārdus daudzskaitlī!

Labsirdīgi/labsirdīgas

3. uzdevums

Vēro paraugu! Izvēlies no 1. uzdevuma
4–5 rakstura īpašības un veido teikumus! Raksti!

Paraugs.

Anna vienmēr palīdz citiem. Viņa ir izpalīdzīga.

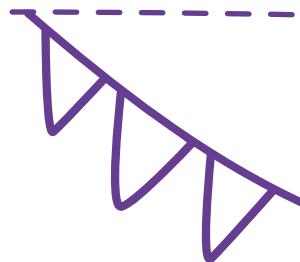
4. uzdevums

Nosauc divas īpašības, kuras piemīt tev, taviem ģimenes
locekļiem (tavam tētim, tavai māsai, tavam brālim, tēvocim,
vectēvam u. tml.)! Raksti četrus teikumus!

Paraugs.

Es esmu izpalīdzīgs un sirsnīgs.

Mana māsa ir aktīva un jautra.

5. uzdevums

Lasi dotos vārdu savienojumus! Piecus vārdu savienojumus iesaisti teikumos! Lieto dažādus locījumus!

labsirdīgs cilvēks, izpalīdzīgs draugs, drosmīga meitene, laba rakstura īpašība, interesanti klasesbiedri, smieklīgs gadījums, skopa draudzene, glēva rīcība, izpalīdzīgs cilvēks, veca omīte

6. uzdevums

Papildini tabulu!

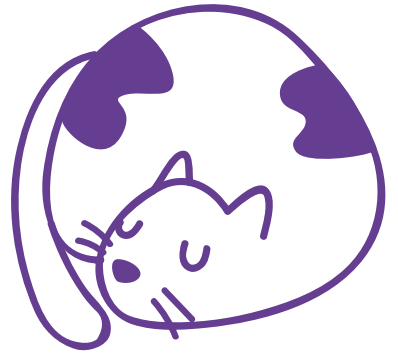
Persona	Tagadne	Pagātne	Nākotne
es	esmu		būšu
tu	esi	biji	
mēs			būsim
jūs	esat		būsiet, būsit
viņš, viņa, viņi, viņas			

7. uzdevums

Ievieto teikumos darbības vārdu *būt* atbilstošā formā!
Ja nepieciešams, izmanto 6. uzdevuma tabulu!

Vai tu _____ labsirdīga?
Vai jūs _____ brāļi?
Vai Aiva _____ centīga?
Vai zēni _____ draugi?
Vai ģimenē _____ dvīņi?
Sveiks! Vai tu rīt _____ skolā?
Kāpēc tev mugurā _____ ziemas jaka?

8. uzdevums

Vēro paraugu! Apraksti pēc izvēles trīs cilvēka rakstura īpašības!

Paraugs.

Labsirdīgs cilvēks ir cilvēks, kurš visiem vēl labu, ir miermīlīgs.

Skops...	Čakls...
Izpalīdzīgs...	Neatlaidīgs...
Drosmīgs...	Uzņēmīgs...

9. uzdevums

Lasi tekstu! Papildini jautājumus! Turpini atbildes!

Mans brālēns Ilmārs dzīvo Latvijā, nelielā Latvijas ciematā Kurzemē – pie jūras. Ilmāram ir 11 gadu. Viņš ir ļoti jauks un interesants. Kad es aizbraucu ciemos pie Latvijas radiem, mēs vienmēr satiekamies ar Ilmāru. Kopā mēs makšķerējam tuvējā upītē, reizēm pie mums atnāk Ilmāra draugi. Tad ir tik jautri! Mēs dodamies arī uz jūru – sauļojamies, spēlējam bumbu, daudz smejamies. No visiem Ilmāra draugiem man vislabāk patīk Anna. Anna ir ļoti skaista meitene, viņai ir gari, rudi mati. Anna nodarbojas ar baletu. Viņai nav daudz brīva laika, tāpēc Anna ne vienmēr piedalās mūsu gājienos uz jūru.

Paraugs

Kas ir Ilmārs? Ilmārs ir mans brālēns.

tuvējā – tepat, netālu

Kur _____?

Mans brālēns dzīvo _____.

Cik _____?

Ilmāram ir _____.

Ko jūs _____?

Mēs kopā _____.

Kas ir Anna?

Anna _____.

Kāda ir _____?

Anna _____.

Ar ko Anna _____?

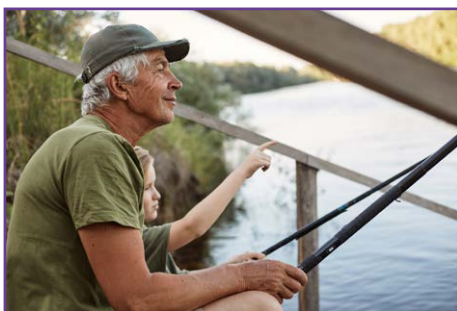
Meitene _____.

Kāpēc Anna _____?

Viņa _____.

10. uzdevums

Apskati attēlus un pastāsti, kas, kur un ko dara!

11. uzdevums

Atbildi uz jautājumiem!

Kas tevi / jūs interesē? Mani / Mūs interesē...

Kas interesē tavu / jūsu draugu / draudzeni /
mammu / tēti / brāli?

Manu / Mūsu draugu / draudzeni/ mammu /
tēti / brāli interesē...

interesējos par šahu,
matemātiku, valodām,
ceļošanu, gleznošanu,
datoriku, sportu

nodarbojos ar
vieglatlētiku, baletu,
gleznošanu,
dejošanu, karatē

Ar ko tu nodarbojies / jūs nodarbojaties?

Es nodarbojos / Mēs nodarbojamies ar...

Ar ko nodarbojas tavs / jūsu draugs/ mamma / tētis / māsa / brālis?

Mans / Mūsu draugs / mamma / tētis / māsa / brālis nodarbojas ar...

kas?	interesēties		nodarboties	
	tagadne	pagātne	tagadne	pagātne
es	interesēj os	interesēj os	nodarboj os	nodarboj os
tu	interesēj ies	interesēj ies	nodarboj ies	nodarboj ies
viņš, viņa, viņi, viņas	interesēj as	interesēj ās	nodarboj as	nodarboj ās
mēs	interesēj amies	interesēj āmies	nodarboj amies	nodarboj āmies
jūs	interesēj aties	interesēj āties	nodarboj aties	nodarboj āties

1. Jautā un atbilde uz jautājumiem!

Kā tevi sauc?

Cik tev ir gadu? Cik vecs/veca tu esi?

Kādā krāsā ir tavi mati?

Kādā krāsā ir tavas acis?

Vai tev ir brāļi un māšas? Jā, man ir. Nē, man nav.

Kā sauc tavu mammu?

Kā sauc tavu tēti?

Kā sauc tavu māsu?

Kā sauc tavu brāli?

Kā sauc tavu tēvoci?

Kam tu esi līdzīgs pēc izskata?

Kam tu esi līdzīgs pēc rakstura?

Kas tevi interesē? Par ko tu interesējies?

Kāds ir tavs vaļasprieks?

Vai tu apmeklē kādas nodarbības ārpus skolas?

Ko tev patīk darīt?

2. Lasi latviešu tautas teiku!

Milzis teica uz savu jaunāko brāli: „Paturi tu kalnu, es gribu paskatīties pasaulē.” Labi. Šis ir ar mieru. Un tā jaunākais brālis ņem kalnu uz pleciem, un vecākais dodas pasaulē.

Visu mūžu viņš bij gulējis uz vēdera un turējis kalnu uz muguras tāpat kā viņa tēvs un tēvatēvs. Un nu viņš stāvēja klajā liels, **kumpains** un neveikls. Viņš **vāji** turējās uz kājām un brīnīdamies skatījās pasaulē. Visas lietas viņam līda acīs. Viss bija tāds strīpains un raibs: ikkatriai lietai bij apkārt varavīksne. Viņš bij kā jauns putns, kura priekšā salūst **čaula** un pasaule ar visām krāsām un skaņām gāžas iekšā **noreibušā** dvēselē. Aizlicis roku priekš acīm, milzis skatījās tālumā. **Sili**, kalni un mākoņi. Vai milzis nu stāvēja mierā? Viņš ierēcās no prieka un devās tālumā **svabads**, laimīgs un bagāts. Padusē viņam bij zelta gabals, tik liels kā cilvēka galva. To viņam bij dāvinājuši labie rūķi par to, ka viņš tik pacietīgi bij turējis kalnu, kur atradās viņu **smēdes** un mantu **kambari**.

Pēc latviešu tautas pasakas

Izvēlies divus no piedāvātajiem uzdevumiem!

Pasaki citādi pasvītrotos vārdu savienojumus un teikumus!

Pasvītro vārdus, kuri raksturo milzi!

Skaidro vai atrodi skaidrojumu izceltajiem vārdiem!

Stāsti, kā tu saproti teikumu „Paturi tu kalnu, es gribu paskatīties pasaulē”!

3. NODARBĪBA

MANA UN MANAS ĢIMENES IKDIENA UN VAĻASPRIEKS

1. uzdevums

Lasi! Turpini teikumus! Izmanto dotos vārdus!

*guļ, iet, atpūšos, dzīvo, ēdu, dzer, tīrīs, mācos, brauc, vakariņo, lasu,
ēd, apciemoju*

*Paraugs. Ir vēls.
Mans brālītis
jau guļ.*

Aija

uz veikalu.

Vakar es

draugu.

Ir deviņi no rīta.
Es

brokastis.

Gatis ir pieturā.
No rītiem viņš
uz skolu

ar autobusu.

Rīt Dominiks
un māsa

dzīvokli.

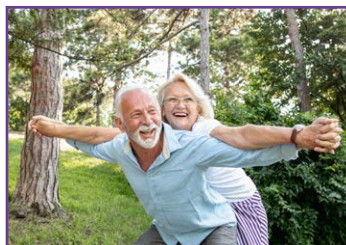
Es

interesantu
grāmatu.

Mūsu ģimene
parasti

ap septiņiem

Pēc stundām
es mazliet

Draudzenes

Mani vecvecāki

Vanda

kūkas.

Latvijā.

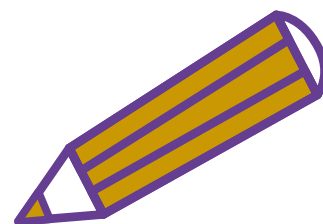
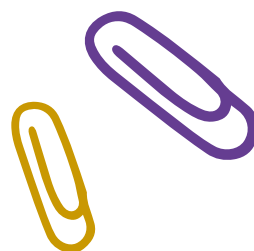
ābolu sulu.

un pēc tam

2. uzdevums

Raksti darbības vārdu atbilstošā formā!

ES	VIŅŠ, VIŅA, VIŅI, VIŅAS
ēdu	ēd
_____	pusdiena
dzeru	_____
ēju	_____
apciemoju	apciemoja (pagātne)
braucu	_____
tīrīšu	tīrīs (nākotne)
guļu	_____
_____	lasa
vakariņoju	_____
_____	mācās
_____	atpūšas
dzīvoju	_____

3. uzdevums

Atbilde uz jautājumiem! Izmanto tabulu 30. lpp.!

Paraugs.

Ko tu dari?

Es ēdu brokastis.

Ko dara mazais brālītis?

Kur ir Gatis?

Kad tu apciemoji draugu?

Kad Dominiks un māsa tīrīs dzīvokli?

Ko tu lasi?

Kur tavi vecāki pusdieno?

Kad tu atpūties?

Kas ēd kūkas?

Cikos jūsu ģimene vakariņo?

Kur tu dzīvo?

Kur dzīvo tavi vecvecāki?

Persona	Tagadne	Pagātne	Nākotne
es	pusdienoju, ēdu, dzeru, eju, apciemoju, braucu, tīru, guļu, lasu, vakariņoju, mācos, atpūšos, dzīvoju	pusdienoju, ēdu, dzēru, gāju, apciemoju, braucu, tīrīju, gulēju, lasīju, vakariņoju, mācījos, atpūtos, dzīvoju	pusdienošu, ēdīšu, dzeršu, iešu, apciemoshu, braukšu, tīrīšu, gulēšu, lasīšu, vakariņoshu, mācīšos, atpūtīšos, dzīvošu
viņš, viņa, viņi, viņas	pusdieno, ēd, dzer, iet, apciemo, brauc, tīra, guļ, lasa, vakariņo, mācās, atpūšas, dzīvo	pusdienoja, ēda, dzēra, gāja, apciemoja, brauca, tīrīja, gulēja, lasīja, vakariņoja, mācījās, atpūtās, dzīvoja	pusdienos, ēdīs, dzers, ies, apciemosh, brauks, tīrīs, gulēs, lasīs, vakariņosh, mācīsies, atpūtīsies, dzīvos

4. uzdevums

Jautā grupas biedram un atbildi!
Izmanto jautājumus *ko dari?, kur?,
kad?, kas?, ko?, cikos?!*

Ko dari? Ko darāt?
Ko dariji? Ko darijāt?
Ko darīsi? Ko darīsiet?

5. uzdevums

Lasi vārdus un vārdu savienojumus! Izvēlies piecus vārdus vai
vārdu savienojumus un iesaisti tos teikumos!

*parīt, no rīta, aizvakar, katru nedēļu, šodien, pusdienlaikā, pēc tam, katru
dienu, pēcpusdienā, katru vakaru, vakarā, katru gadu, no sākuma, vispirms,
rīt, katru mēnesi, vakar, beigās, katru rītu*

6. uzdevums

Stāsti, ko tu darīji vakar un ko tu darīsi rīt! Izmanto dotos vārdus un vārdu savienojumus!

reti, diezgan reti, vienmēr, bieži, ļoti bieži, jā, nē, protams, nekad, dažreiz

7. uzdevums

Jautā un atbildi!

Vai tu apmeklē kādu pulciņu?

Vai tu bieži apmeklē kafejnīcu?

Cik bieži tu celies septiņos no rīta?

Cik bieži tu satiecies ar saviem draugiem?

Cik bieži tu skrien no rītiem?

Vai tu lasi grāmatas?

Vai tu spēlē datorspēles? Cik bieži?

8. uzdevums

Jautā grupas biedram, ko viņš dara katru dienu, katru rītu, katru vakaru, katru nedēļu, katru mēnesi, katru gadu! Stāsti, ko uzzināji, citam grupas biedram!

9. uzdevums

Savieno attēlu ar nodarbošanās veidu!

peldēšana, skriešana, vingrošana, makšķerēšana, gleznošana, kolekcionēšana, ceļošana, slēpošana, slidošana

skriešana

vingrošana

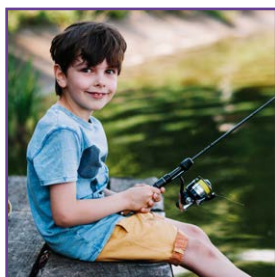

kolekcionēšana

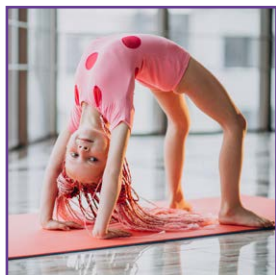
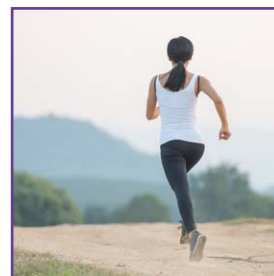

slēpošana

ceļošana

peldēšana

gleznošana

makšķerēšana

slidošana

Izsaki savas domas par šīm nodarbēm! Kuras no tām tev patīk? Kuras nepatīk? Kuras tev liekas grūtas? Ar ko tu pats esi nodarbojies?

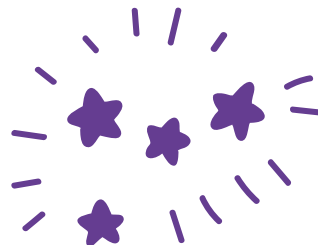

Mājasdarbs

1. Sameklē informāciju par kādu sportistu, mākslinieku, ceļotāju vai par kādu cilvēku ar interesantu aizraušanos un stāsti pārējiem grupas biedriem! Izmanto materiālu *Personības un notikumi!*

2. Ievieto iederīgo vārdu!

nodarbojas, interesējas, skatās, notiks, nodarbojos, sporto, apmeklē, apmeklē, apmeklēsi

Mana draudzene jau desmit gadus _____ ar vingrošanu.

Arī es kādreiz _____ ar vingrošanu.

Artis _____ par sportu un arī pats daudz _____.

Viņš ļoti bieži _____ sporta pārraides un _____ sporta pasākumus.

Vai tu arī _____ sporta pasākumus?

Pēc nedēļas mūsu pilsētā _____ sacensības vieglatlētikā.

Vai jūs tās _____?

4. NODARBĪBA

MANA UN MANAS ĢIMENES IKDIENA UN VAĻASPRIEKS

Projekta darbs

1. Sadalieties grupās (2–3 cilvēki grupā)!

2. Iepazīstieties ar uzdevumiem:

- ▶ kopīgi veidotā plakātā atspoguļojiet 2–3 ģimenes – ģimenes locekļus: kas viņi ir, kādi izskatās, viņu intereses un ikdienas gaitas;
 - ▶ atrodiat kopīgo un atšķirīgo!
-

3. Pirms darba sākšanas iepazīstiniet ar savu ieceri pārējās grupas!

4. Izmantojiet fotogrāfijas vai zīmējiet, intervējiet ģimenes locekļus u. tml.!

5. Strādājiat apmēram 1,5 stundas, prezentējiat savus plakātus 30 minūtes. Atkarībā no grupu skaita vienojieties, cik ilga būs jūsu prezentācija!

6. Ja nepieciešams, lūdziat palīdzību citām grupām vai skolotāji!

7. Plakāta vērtēšana: plakāta (satura) interesantums, vizuālais noformējums, uzskatāmība, valoda, uzstāšanās – iekļaušanās laikā, skaidrība, pārliecība, visu grupas locekļu iesaistīšanās.

2. NODAĻA

AR
DRAUGIEM

Laiks	Temati, apakštemati
Oktobris / marts 4 nodarbības	AR DRAUGIEM Ko dara mani draugi? 1. nodarbība, 2 stundas 2. nodarbība, 2 stundas Kādi ir mani draugi? Kur dzīvo mani draugi? 3. nodarbība, 2 stundas 4. nodarbība, 2 stundas
Sasniedzamais rezultāts	GRAMATIKA 1. Vietniekvārdu <i>mūsu, jūsu, viņa, viņas</i> lietošana piederības nozīmē. 2. Ar laiku un secību saistīti vārdi <i>vakar, rīt, šodien, aizvakar, parīt, aizparīt, brīvdienās, darbdienās</i> . 3. Darbības vārdu <i>dziedāt, spēlēt, dejot, doties, interesēties, nodarboties</i> locīšana un lietošana visos laikos, skaitļos un personās. 4. Īpašvārdu rakstība. 5. Īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes. 6. Izteikumi <i>viņam, viņai, viņiem, viņām patīk / nepatīk, interesē / neinteresē, interesējas par, nodarbojas ar, spēlēju (ko?)</i> . SASNIEDZAMAIS REZULTĀTS 1. Es protu stāstīt par savām interesēm un uzzināt savu draugu intereses, salīdzināt tās. 2. Es saprotu vienkāršas anketas jautājumus un protu aizpildīt anketu par sevi. 3. Es protu nosaukt dažādus laika pavadīšanas un treniņu veidus. 4. Es protu salīdzināt brīvdienas: <i>jautra, jautrāka, visjautrākā brīvdiena; interesanta, interesantāka, visinteresantākā brīvdiena</i> . 5. Es protu raksturot un salīdzināt savus draugus pēc ārējām pazīmēm <i>garš, garāks, visgarākais; īss, īsāks, visīsākais; liels, lielāks, vislielākais; mazs, mazāks, vismazākais</i> . 6. Es protu pastāstīt par sevi un saviem draugiem. 7. Es protu nosaukt savu adresi, raksturot savu dzīvesvietu.

1. NODARBĪBA

KO DARA MANI DRAUGI?

1. uzdevums

Ieraksti tabulā trūkstošo informāciju!

			
Tas ir mans draugs.	Tā ir mana draudzene.	Tie ir _____.	Tās ir _____.
Viņu sauc Emīls.	Viņu sauc _____.	Viņus sauc _____, _____, _____.	_____ sauc Ilze un Marta.
Viņš ir draudzīgs.	_____ _____ draudzīga.	Viņi ir _____.	_____ _____ draudzīgas.
Viņš ir labs draugs.	_____ _____ laba draudzene.	Viņi ir labi _____.	_____ ir _____ draudzenes.

2. uzdevums

Izmanto dotos vārdus un veido teikumus! Vārdi var atkārtoties.

draudzība

draugi

draugs

draudzene

Paraugs.

Mūsu (kas?) draudzība ilgst jau četrus gadus.

Tas ir mans (kas?) _____.

Tā ir mana (kas?) _____.

Mēs esam (kas?) _____.

Es esmu tava (kas?) _____.

Viņa ir mūsu (kas?) _____.

Viņš ir jūsu (kas?) _____.

Mēs esam viņas (kas?) _____.

Es esmu viņa (kas?) _____.

Mūsu draugs, mūsu draudzene,
mūsu draugi, mūsu draudzenes
Jūsu draugs, jūsu draudzene,
jūsu draugi, jūsu draudzenes

3. uzdevums

Atrodi un iekrāso burtu režģī četrus zēnu un četrus meiteņu vārdus! Meklē → un ↓!

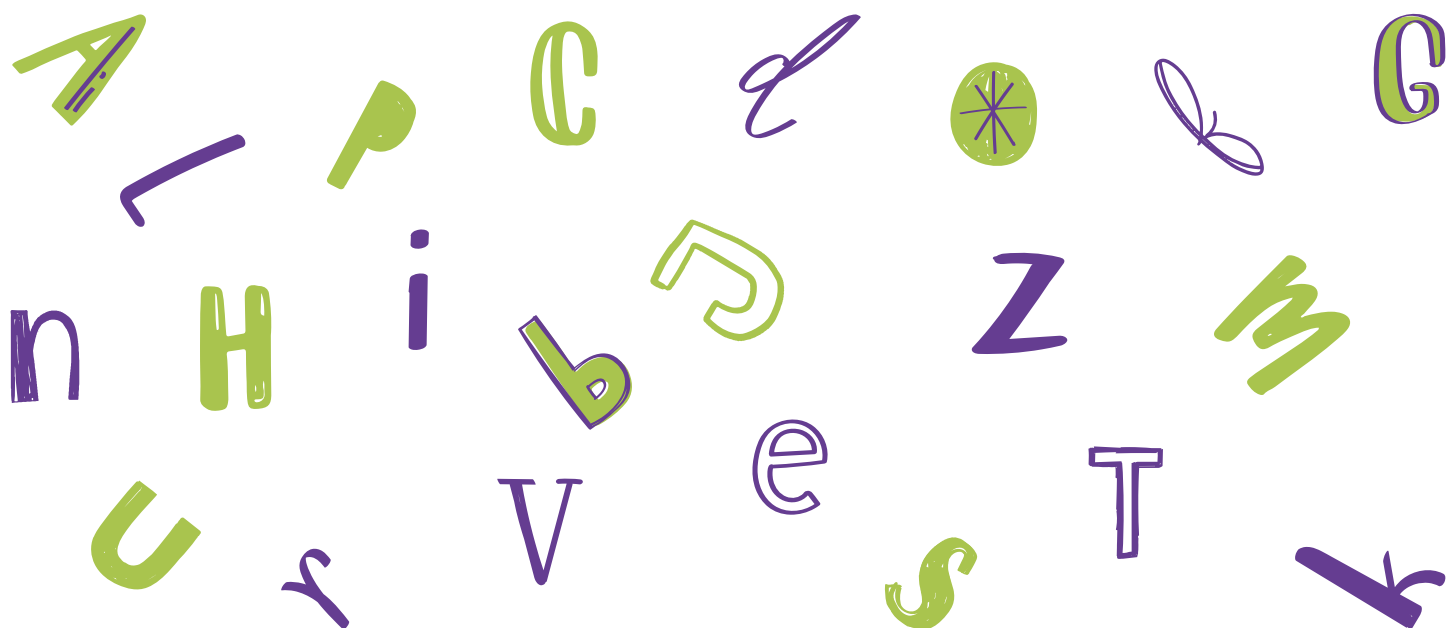
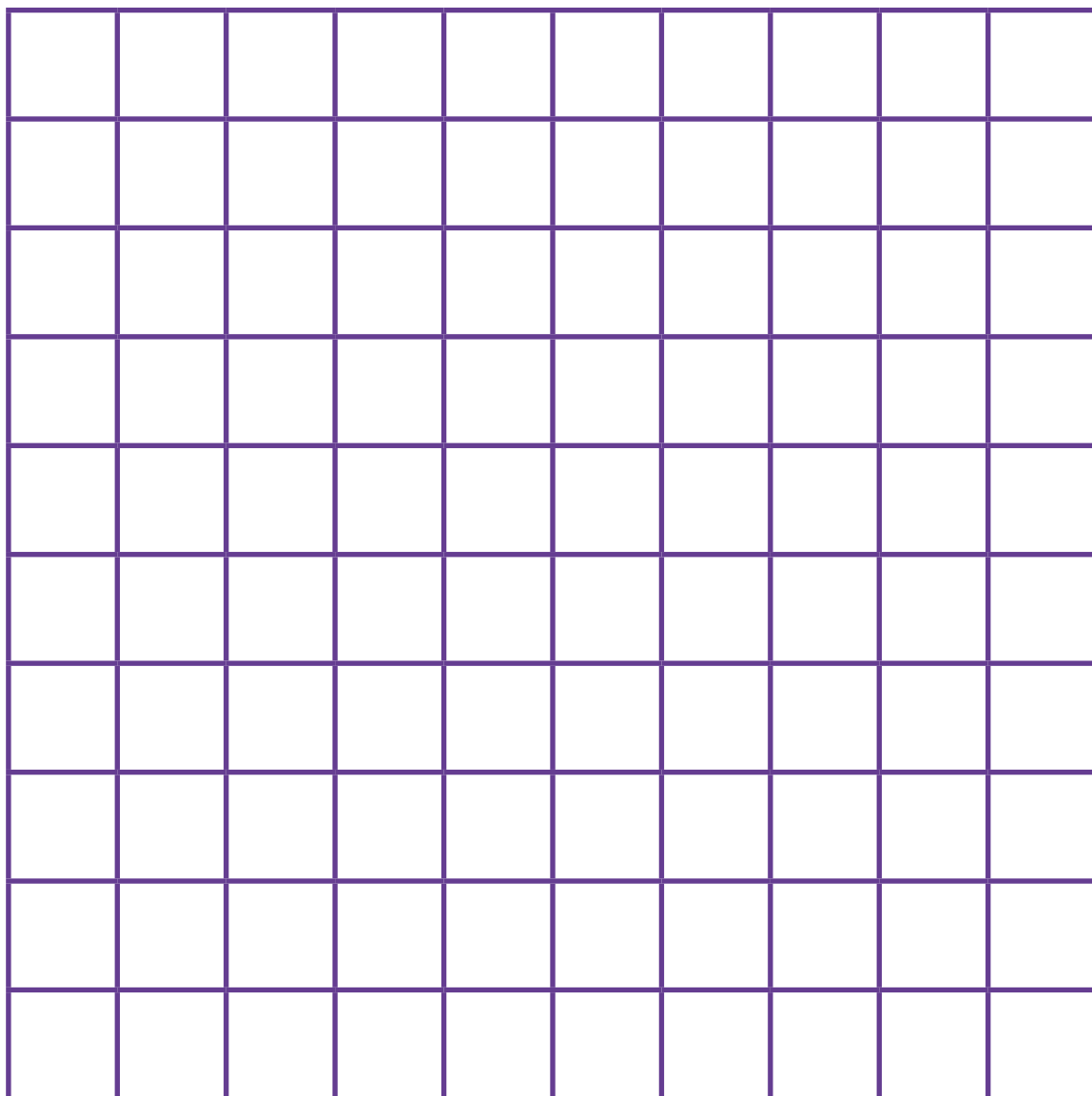
K	E	F	H	Ā	A	L	T	I	R
A	A	S	T	R	Ī	D	A	S	I
Z	M	B	A	Š	K	E	U	C	Š
L	T	O	C	M	Ā	R	I	S	A
D	A	I	N	A	O	D	A	C	E
Ē	R	Ā	G	I	R	B	K	I	D
A	V	I	N	J	Ā	N	I	S	G
Ī	I	E	V	A	Z	I	F	O	A
G	S	A	K	B	T	K	N	U	R
I	R	U	Ē	L	H	S	Ū	K	S

Atbilde uz jautājumiem par burtu režģi!

1. Kurš ir garākais vārds? _____
2. Kurš ir īsākais vārds? _____
3. Vai kāds no šiem vārdiem ir taviem draugiem? Kurš?

4. Kuru vārdu tu dzirdi pirmo reizi?

Izveido burtu režģi no savas grupas bērnu vārdiem! Samainieties ar darbiem un sāciet vārdu meklēšanas sacensības!

4. uzdevums

Apskati bērnu fotogrāfijas! Izmanto dotos vārdus un vārdu savienojumus un papildini teikumus!

dziedāt, futbols, spēlē šahu, futbola treniņi, mūziku, kļūt par profesionālu futbolistu, dziedātāju, šaha čempionātā

Tas ir Edgars. Viņam patīk

_____.

_____ ir trīs
reizes nedēļā. Viņš vēlas

_____.

Tā ir Maija. Viņai patīk

_____.

Viņa interesējas par

_____.

Viņa sapņo kļūt par

_____.

Tas ir Māris. Viņš

_____.

Nesen viņš uzvarēja

_____.

5. uzdevums

Aizpildi anketu par sevi!
Stāsti par sevi!

Mani sauc ...
Man ir ...
Mani interesē ...
Es nodarbojos ar ...
Mans lielākais sasniegums ir...

Vārds, uzvārds _____
Vecums _____
Intereses _____
Nodarbības _____
Lielākais sasniegums _____

6. uzdevums

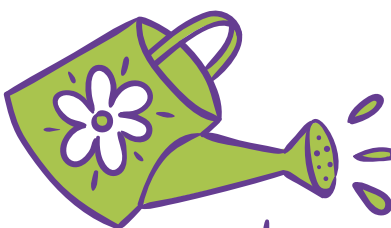
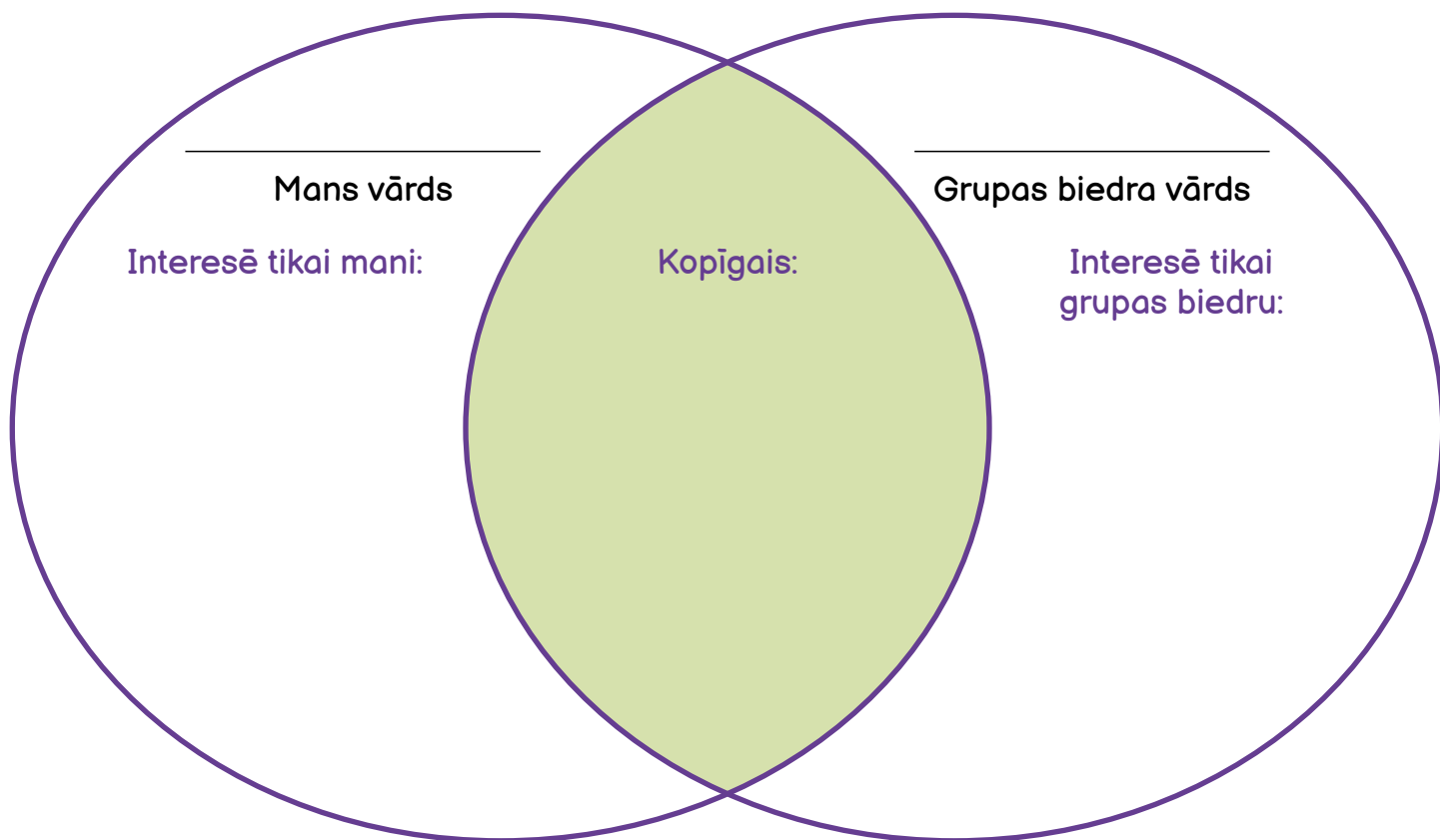
Veic pētījumu! Aptaujā grupas biedrus un atbilstošā laukumā ieraksti grupas biedra vārdu! Izmanto dotos jautājumus!

Vai tu proti ...? Vai tu mācies ...? Vai tu interesējies ...?

Prot spēlēt dambreti. _____	Mācās dejot latviešu tautas dejas. _____	Interesējas par sportu. _____	Prot kādu dzejoli latviešu valodā. _____
Mācās cept pankūkas. _____	Prot jāt ar zirgu. _____	Mācās latviešu valodu. _____	Interesējas par zvaigznēm. _____
Interesējas par citām valstīm. _____	Mācās spēlēt šahu. _____	Prot spēlēt basketbolu. _____	Interesējas par vēsturi. _____

7. uzdevums

Strādājiet pāri! Pārrunājiet, kas jūs interesē! Aizpildiet Venna diagrammu! Ko jaunu jūs viens par otru uzzinājāt?

8. uzdevums

Lasi Contras dzejoli „Klāra un Sāra”! Pārrunājiēt neskaistros vārdus! Atbildi uz jautājumiem!

Contra Klāra un Sāra

Mums ir klasē

Klāra un Sāra.

Jāskatās pasē,

kura Sāra, kura Klāra.

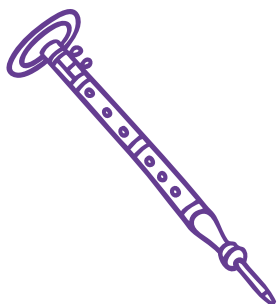
Vienai uzvārds

Klarnete, otram uzvārds Sarnete.

Klāra Sarnete

un

Sāra Klarnete.

Lai nu būtu cilvēciņiem
brīnumaini uzvārdiņi,
tomēr svarīgāk, lai viņi –
Brīnumaini cilvēciņi.

Atbildi uz jautājumiem par dzejoli!

1. Par ko, tavuprāt, ir dzejolis?
2. Ko nozīmē vārds „brīnumains”? Vai tu šādu vārdu esi dzirdējis vai lieto?
3. Ko nozīmē būt „brīnumainam cilvēciņam”?
4. Izvēlies vienu grupas biedru un stāsti, kāpēc viņš vai viņa ir brīnumains!

Veidojiet zīmējumu izstādi „Brīnumainie mēs”!
Katram zīmējumam pievienojiet īsu aprakstu!

Mājasdarbs

1. Atver spēli „Tādi esam!”! Izvēlies vienu no bērniem un izpildi visus četrus uzdevumus! Nofotografē paveikto un ekrānizgriezumus parādi skolotājam!

2. Aizpildi tabulu!

Es spēlēju ...,
bet mans draugs spēlē ...

futbols	<i>Es spēlēju futbolu.</i>	<i>Viņš, viņa spēlē futbolu.</i>
vijole		
teātris		
dambrete		<i>Viņš, viņa spēlē dambreti.</i>
teniss		
volejbols		
klavieres	<i>Es spēlēju klavieres.</i>	
hokejs		

3. Ieraksti vārdos trūkstošos patskaņus!

spēl ___ ju, dziedāt ___ ja, draudz ___ ba, nodarb ___ ba, skat ___ ve, tr ___ neris,
dra ___ gs, bumb ___, hok ___ js

3. Lasi tekstu un atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

Mani sauc Anna. Man ir 11 gadi. Es interesējos par modi, tāpēc draugi mani mīļi sauc par modes dāmu. Man patīk šūt un ģērbties košās drēbēs. Visvairāk es gaidu brīvdienas, kad mēs kopā ar mammu pāršujam un pārveidojam vecās drēbes. Tas ir tik interesanti! No veca krekla mēs uzšujam jaunu kleitu, no saplēsta lakata varam uzšūt svārkus. Reizēm mēs ar draudzenēm rīkojam modes skates. Uz tām mēs aicinām visus draugus un ģimenes. Tie ir īsti svētki! Es ceru, ka nākotnē kļūšu par modes mākslinieci.

Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
Meiteni sauc Annija.		
Meitenei ir 12 gadi.		
Anna interesējas par modi.		
Annai patīk pelēkas un melnas drēbes.		
Annas mamma palīdz Annai pāršūt un pārveidot vecas drēbes par jaunām.		
Anna nekad nepiedalās modes skatēs.		
Anna nākotnē vēlas kļūt par dziedātāju.		

Šūt – pāršūt – uzšūt – piešūt – nošūt – aizšūt

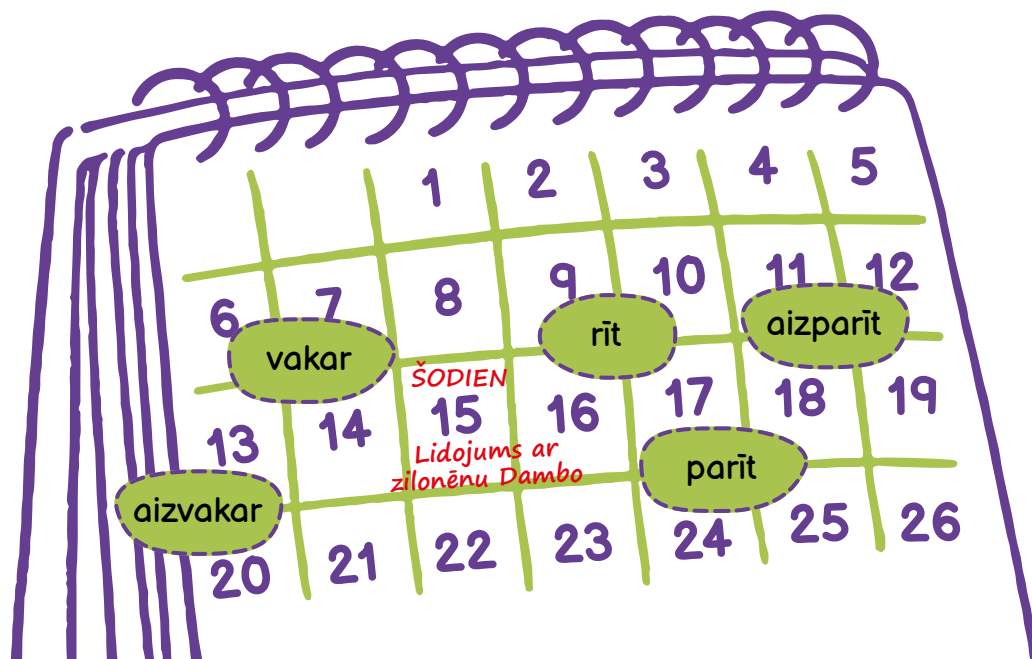
2. NODARBĪBA

KO DARA MANI DRAUGI?

1. uzdevums

Apskati kalendāru un pastāsti, ko tajā redzi!

Izdomā un pieraksti kalendārā visinteresantākos notikumus, kas taviem draugiem varētu būt notikuši vai notiks konkrētajā dienā! Stāsti par tiem!

Balsojiet par trim interesantākajiem notikumiem! Pārrunājiet, vai reālajā dzīvē ar jums ir noticis kaut kas līdzīgs!

2. uzdevums

Strādājiet pāri! Izvēlieties kādu Latvijā vai pasaulē populāru cilvēku! Iztēlojieties, ka kļūstat par viņu, un izveidojiet kalendārā viņa vai viņas nākamās nedēļas darba plānu! Ierakstiet vienu darbu, notikumu katrā nedēļas dienā!

Paraugs.

Latvijas Valsts prezidents

Pirmdiena. *Nolikt ziedus
pie Brīvības pieminekļa.*

Otrdiena. *Pieņemt likumu.*

Trešdiena. *Vakariņot ar Francijas prezidentu.*

Ceturtdien. *Doties uz konferenci Vācijā.*

Pirmdiena. *Es nolikšu ziedus pie Brīvības pieminekļa.*

nolikt – nolikšu
pieņemt – pieņemšu
vakariņot – vakariņošu
doties – došos

Lasiet savu kalendāru skaļi! Pārējie cenšas atminēt, kam pieder kalendārs! Uzvar tas, kurš atmin visvairāk slavenību!

3. uzdevums

Savieno saderīgās teikuma daļas! Lasi teikumus! Iekrāso, kuras, tavuprāt, ir darbdienas, bet kuras brīvdienas! Pamato!

Roberts rīt

Es šobrīd

Es rīt

Ilva vakar

Mēs ar draugiem vakar

Jānis vakar

Anna šobrīd

iet uz dejošanu.

apmeklēja izstādi.

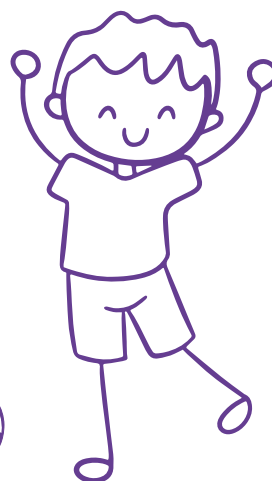
spēlējām futbolu.

brauks pie vecmāmiņas.

piedalīšos sacensībās.

eju uz skolu.

bija kino.

4. uzdevums

Aizpildi anketu! Apkopojiet anketās sniegto informāciju un klasē veidojiet domu kartes!

Anketa

Vārds, uzvārds _____

Darbdiennās es (ko daru?) _____

Brīvdienās es (ko daru?) _____

5. uzdevums

Apskati brīvdienu fotogrāfijas! Veido teikumus pēc parauga!

Paraugs.

Interesanta ir brīvdienu zoodārzs.

Vēl interesantāka ir brīvdienu atrakciju parkā.

Visinteresantākā ir brīvdienu nakts pārgājiens.

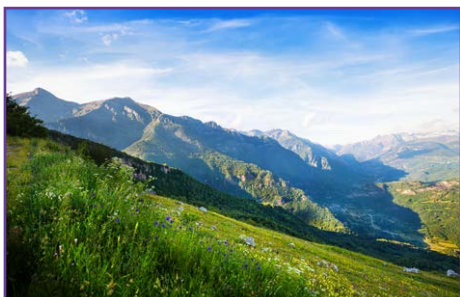
Atrakciju parks

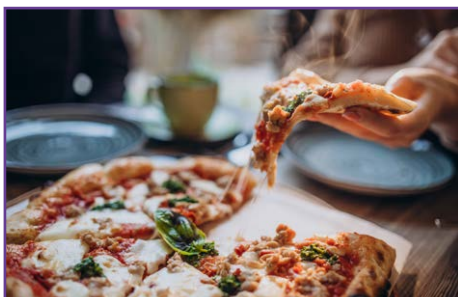
Zoodārzs

Nakts pārgājiens

Kāpjam kalnos

Pica vietējā picērijā

Laivu brauciens

skaists	skaistāks	visskaistākais
skaista	skaistāka	visskaistākā

Turpini teikumus par sevi!

Jautra ir brīvdienu _____.

Vēl jautrāka ir brīvdienu _____.

Visjautrākā ir brīvdienu _____.

6. uzdevums

Savieno jēdzienu ar tā skaidrojumu! Izvēlies vienu skaidrojumu un papildini to ar piemēru!

Darbdiena

Diena, kurā svin vai atzīmē kādu notikumu vēsturē, cilvēku dzīvē, dabā.

Svētku diena

Diena, kas nav brīvdiena vai svētku diena. Pieaugušie šajās dienās iet uz darbu un bērni uz skolu.

Brīvdiena

Diena, kad nav jāiet uz darbu un skolu.

7. uzdevums

Turpini vārdu rindas! Izmanto dotos vārdus vai raksti savus! Vārdus var izmantot vairākas reizes!

brālis, mamma, vectētiņš, klase, māsiņa, draugi, brālēns, vecmāmiņa, kaimiņš, kaimiņiene, draugs, draudzene

Mans (kā?) draugs, tētis, ... brīvdienās spēlē futbolu.

Mana draudzene, _____ darbdienās apmeklē deju pulciņu.

Tavs klasesbiedrs, _____ brīvdienās dodas pārgājienos.

Tava māsa, _____ darbdienas vakaros lasa grāmatas.

Viņa mamma, _____ brīvdienās cep garšīgu kūku.

Viņas draudzene, _____ brīvdienas rītos staigā ar suni.

Mūsu klase, _____ katru vasaru dodas ekskursijā.

Jūsu komanda, _____ rīt piedalīsies sacensībās.

8. uzdevums

Lasi Contras dzejoli „Prom uz skolu dip dap”! Centies lasīt ātri, skaļi un precīzi! Zīmē dzejoli aprakstīto darbdienu! Iestudējiet dzejoli!

Contra

Prom uz skolu dip dap

Es no gultas žvīks žvāks,
bikses kājās švīks švāks,
ūdens krānā piks paks,
durvis vaļā bliks blaks,
prom uz skolu dip dap,
krīta gabals skrip skrap.

Domas sprēgā sprik sprak,
starpbrīdī iet brik brak,
apkārt skrienam klaukš blaukš,
lielie puikas pliukš plaukš,
tad uz mājām aši knaši.

Diena aizslīd prom kā zutis,
kartupelis veļas mutē,
vakariņas ātri beidzas,
Miega Pele šurpu steidzas,
saprītis aiz auss tev kasa,
bet no rīta celties prasa
modinātājs trimm tramm,
brokastiņas amm ņamm,
drīz uz skolu atkal knaši,
tur tā diena paiet aši.

No rīta

--	--	--

Pa dienu

--	--	--

Vakarā

--	--	--

9. uzdevums

Atšifrē vārdus! Veido jautājumus!

Paraugs.

Jūs (*taje*) **ejat** uz veikalu. Kur jūs **ejat**?

Tu (*je*) _____ pa mežu.

_____?

Viņas (*ite*) _____ pie skolotājas.

_____?

Es (*jue*) _____ ciemos pie drauga. _____?

Viņš (*tei*) _____ uz treniņu. _____?

Mēs (*jema*) _____ uz muzeju. _____?

es	ēju
tu	ej
viņš, viņa, viņi, viņas	iet
mēs	ejam
jūs	ejat

1. Lasi tekstu un raksti trūkstošos vārdus! Izdomā un uzraksti tekstam virsrakstu!

Šodien ir brīvdiena. Es _____ uz cirku. Tur es _____ smieklīgus klaunus un īstus burvjus. Es arī _____ iemācīties dažus burvju trikus. Tad gan es pārsteigšu savus draugus! Tētis gan _____, ka tas nav viegli un ir ļoti daudz jātrenējas. Ceru, ka man izdosies!

Es _____ milzīgu saldējumu. Šīs ir lieliskas brīvdienas.
Gaidu rītdienu, kad varēšu par tām pastāstīt draugiem!

2. Izvēlies un apraksti kādu no savām brīvdienām!

[illegible]

3. Raksti vārdā trūkstošos burtus!

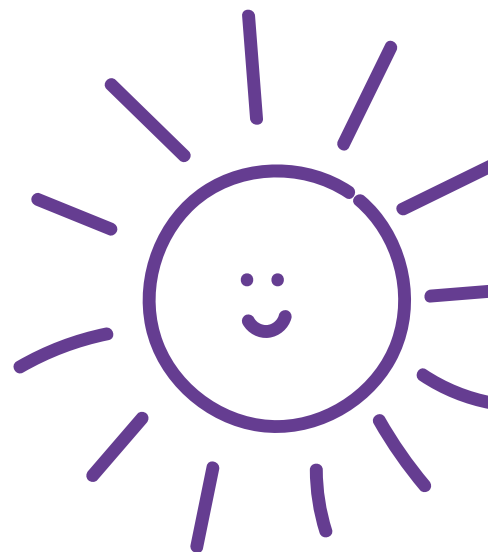
Kā brālis tas ir? Tas ir ma___ brālis.

Kā draugs tas ir? Tas ir v___ņ___ draugs.

Kā vecmāmiņa tā ir? Tā ir vi___u vecmāmiņa.

Kā draugi tie ir? Tie ir ___ūsu draugi.

Kā zīmējums šis ir? Tas ir ___iņa zīmējums.

4. Ievieto iederīgo vietniekvārdu! Raksti!

es, tu, viņš/viņa, mēs, jūs, viņi/viņas

_____ eju pie drauga.

_____ ejat spēlēt futbolu.

_____ iet uz skolu.

_____ ejam pa ceļu.

_____ ej uz veikalu.

_____ iet uz pieturu.

5. Lasi tekstu un atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

Mani sauc Olga. Man vislabāk patīk brīvdienas. Darbdienās vienmēr ir jāiet uz skolu un treniņiem, bet brīvdienas ir piedzīvojumu pilnas. Pagājušajās brīvdienās mēs visu dienu bijām ūdens atrakciju parkā. To apmeklēt ieteica mans draugs Juris. Viņš tur ir bijis jau vairākas reizes. Pēc atrakciju parka devāmies uz picēriju. Bijām tā izsalkuši, ka katrs apēdām veselu picu. Nākamajās brīvdienās mēs plānojam doties pārgājienā. Pārgājieni man ļoti patīk. Tad mēs guļam teltī un gatavojam zupu uz ugunsкура. Es ļoti gaidu brīvdienas!

Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
Meiteni sauc Olga.		
Olgai vislabāk patīk darbdienas.		
Olga nākamajā nedēļā apmeklēs ūdens atrakciju parku.		
Ūdens atrakciju parkā Olga pavadīja visu dienu.		
Pēc ūdens atrakciju parka Olga devās ēst saldējumu.		
Atrakciju parku ieteica apmeklēt Olgas draudzene Justīne.		
Nākamajās brīvdienās Olga dosies uz Dabas muzeju.		

3. NODARBĪBA

KĀDI IR MANI DRAUGI? KUR DZĪVO MANI DRAUGI?

1. uzdevums

Apskati attēlus! Teikumos raksti atbilstošus vārdus!

gara, garāka, visgarākā, garš, garāks, visgarākais, liela, lielāka, vislielākā

1.

Ilze ir gara.

Līga ir _____ par Ilzi.

_____ ir Santa.

2.

Jānis ir garš.

Justs ir _____ par Jāni.

_____ ir Kristaps.

3.

Rolandam ir liela pēda.

Ivo ir _____ pēda.

Mārim ir _____ pēda.

2. uzdevums

Papildini tabulu! Izvēlies vienu tabulas rindu un vārdus iesaisti teikumos!

<i>mazs</i>	<i>mazāks</i>	<i>vismazākais</i>
maza		
liels		
liela		

skaists	skaistāks	visskaistākais
skaista	skaistāka	visskaistākā

3. uzdevums

Raksti katrai atbildei atbilstošu jautājumu! Pēc dotā parauga veido trīs teikumus par savu grupu!

Kurš ir ...? Kura ir ...?
Kuram ir ...? Kurai ir ...?

Paraugs.

Kurš klasē ir garākais zēns? Garākais zēns klasē ir Ralfs.

_____ Īsākā meitene klasē ir Maija.
 _____ Guntai ir visgarākie mati.
 _____ Garākā meitene klasē ir Eva.
 _____ Sandim ir visīsākie mati.
 _____ Īsākais zēns klasē ir Gatis.

4. uzdevums

Lasi par Kristapu Porziņģi! Pievērs uzmanību skaitļa vārdu izrunai! Atrodi un papildini informāciju par Kristapu Porziņģi!

Kristaps Porziņģis ir latviešu basketbolists. Viņš ir dzimis 1995. gada 2. augustā Liepājā. Viņa auguma garums ir 2 metri un 21 centimetrs.

Pārrunāji uzziņāto!

Aizpildi tabulu! Veido teikumus, lasi precīzi skaitļa vārdus!

Kristapa Porziņģa garums	Klasesbiedra vārds	Garums	Cik cm vēl jāaug, lai sasniegtu Kristapa Porziņģa garumu?
221 cm	Liene	142 cm	79 cm
221 cm			
221 cm			
221 cm			
221 cm			
221 cm			
221 cm			

5. uzdevums

Turpini teikumus! Izmanto dotos vārdus, ja nepieciešams, pārveido to atbilstošajā dzimtē un skaitlī!

jautrs, čakls, izpalīdzīgs, gudrs, smaidīgs, aktīvs, sirsnīgs, drosmīgs, īss, garš, stiprs, sportisks, talantīgs

Kristaps Porziņģis ir garš, sportisks, _____.

Es esmu _____.

Mans draugs ir _____.

Mana draudzene ir _____.

Mani draugi ir _____.

Mēs esam _____.

6. uzdevums

Apskati attēlus! Izvēlies katram attēlam, tavuprāt, atbilstošāko teikumu! Pamato! Pārrunājiēt attēlotās situācijas!

Interesanti pavadīts laiks kopā.

Hei! Liekam nost telefonus un ejam spēlēt futbolu!

Internets ir mans labākais draugs.

Īsts cīņas gars!

Futbolu spēlēt ir grūti.

Spēlēt futbolu telefonā ir daudz interesantāk.

7. uzdevums

Lasi Maijas Laukmanes dzejoli „Sveiki, kā klājas?”!
Atbilde uz jautājumiem!

Maija Laukmane

Sveiki, kā klājas?

Mans telefons fonā grib sauli pār jūru,
bet es gribu monstriņu –
LIELU!

Mans telefons lūdz, lai fočēju kaijas.
Es fočēju dubļus uz ielas.

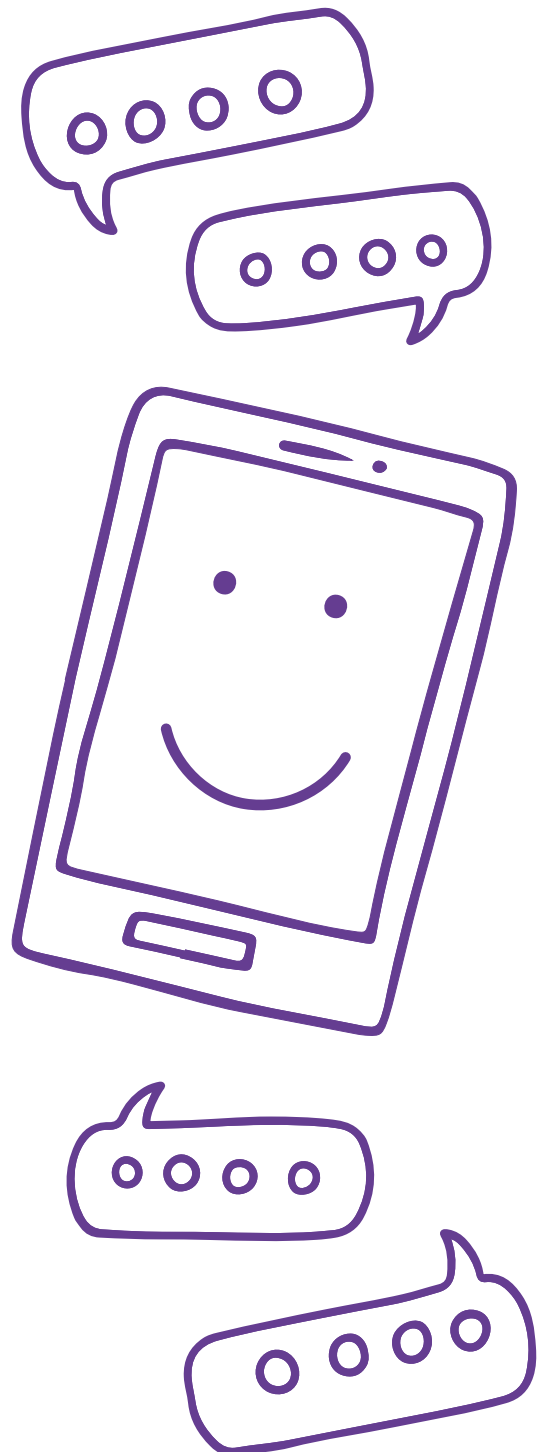
Man telefons, jūtu, grib atpūsties reizēm
un klusu pasēdēt plauktā.
– Nē, mīlais, – es saku, –
tava īstākā vieta
ir vienīgi manā plaukstā!

Mans telefons strādā, strādā un strādā –
es gādāju darbu pēc darba.

Draugu man daudz – tiem uzrakstu īsziņas,
kad pagalmā paeju garām.

Nav laika, nav laika, man telefons rokās –
TĀ ejot, redz vienīgi kājas...

Lūk, Tomiņš iet garām, iet Tomass un Kārlis.
Es rakstu: HEI, SVEIKI,
KĀ KLĀJAS?

Atbilde uz jautājumiem par Maijas Laukmanes dzejoli „Sveiki, kā klājas?”!

Par ko, tavuprāt, ir dzejolis?

Ko nozīmē pasvītrotie vārdi?

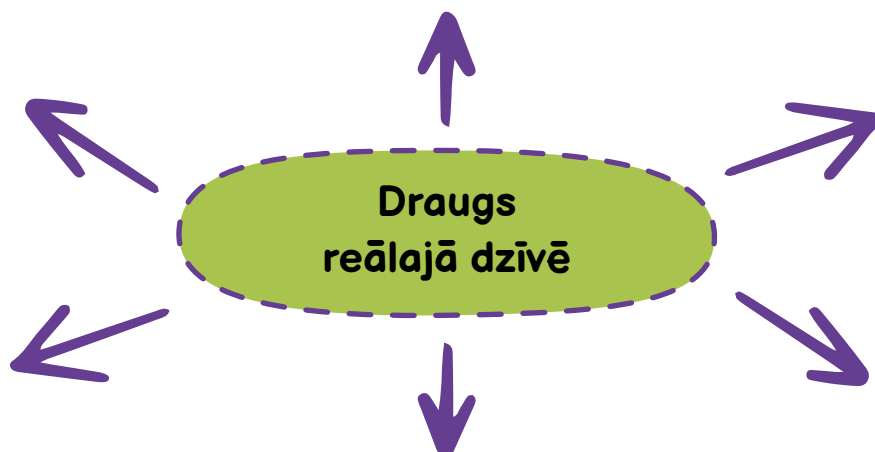
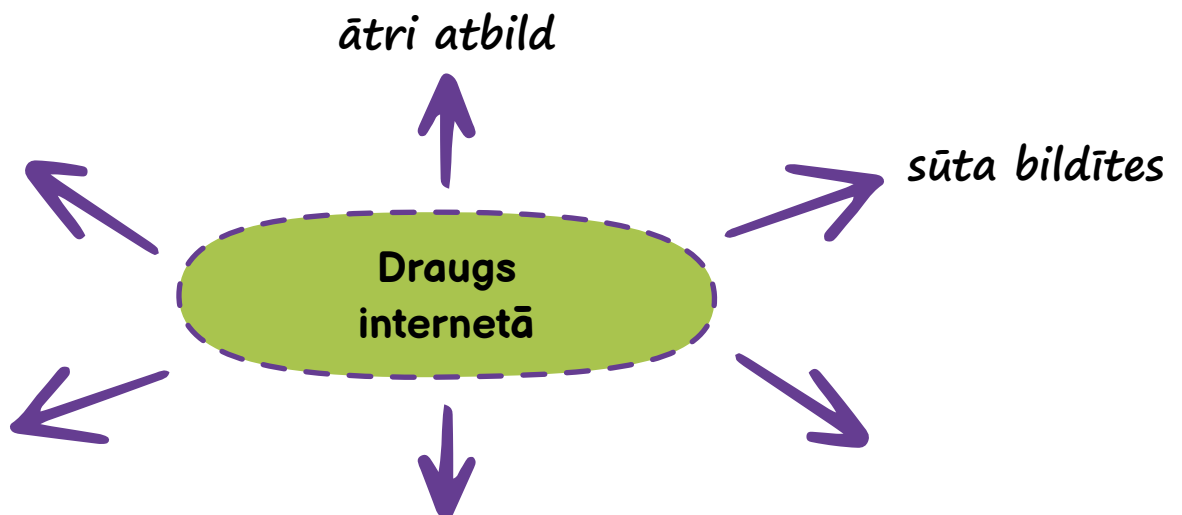
Vai esi piedzīvojis līdzīgu situāciju dzīvē?

Kāpēc dažiem bērniem tik ļoti patīk mobilais telefons?

Vai bieža telefona lietošana var nodarīt kaitējumu bērnam?

Vai draudzība reālajā dzīvē atšķiras no draudzības internetā?

Aizpildi domu zirnekļus!

Mājasdarbs

1. Vienu nedēļu katru dienu aizpildi tabulu!

TV/Filmas/
Seriāli/
Video

Viedtālrunis/
Dators/Planšete
Virtuālā saziņa
ar draugiem,
sociālo mediju
lietošana utt.

Spēļu
spēlēšana

Mācības vai
noderīgas
informācijas
iegūšana
internetā

Kopējais
dienā
viedierīcēs
pavadītais
laiks

Laiks bez
viedierīcēm

Tikšanās ar
draugiem,
spēles,
sarunas

Pirmdiena						
Otrdiena						
Trešdiena						
Ceturtdiena						
Piektdiena						
Sestdiena						
Svētdiena						
					Kopā:	

2. Pārrunājiēt iegūto informāciju!

4. NODARBĪBA

KĀDI IR MANI DRAUGI? KUR DZĪVO MANI DRAUGI?

1. uzdevums

Lasi! Pie katra jautājuma ierkasti pareizās atbildes numuru!

- ☐ Kur tu dzīvo?
- ☐ Vai tava adrese ir uzrakstīta pareizi?
- ☐ Kādā ielā tu dzīvo?
- ☐ Vai tu dzīvo tālu?
- ☐ Kā visātrāk nokļūt pie tevis?
- ☐ Vai tu mani gaidi ciemos?

1. Brauc ar velosipēdu. Tā būs ātrāk, nekā iet kājām.
2. Jā, es dzīvoju ļoti tālu.
3. Jā, mana adrese ir uzrakstīta pareizi.
4. Jā, es tevi gaidu!
5. Es dzīvoju Ozolu ielā.
6. Es dzīvoju Vācijā.

Adresē iekļauj valsts un pilsētas nosaukumu, ielu, mājas numuru un dzīvokļa numuru. Sūtot vēstules un paciņas, norāda arī pasta indeksu. Valsts, pilsētas un ielas nosaukumu raksta ar lielo sākumburtu!

2. uzdevums

Lasi vārdus un meklē kļūdas! Raksti pareizi!

rīga _____
francija _____
latvija _____
brīvības iela _____

austrālija _____
skolas iela _____
berlīne _____

3. uzdevums

Apskati Martas ģimenes dzīvokļa plānu! Atbilde uz jautājumiem!

Vai Martai ir sava istaba?

Kura ir lielākā telpa dzīvoklī?

Cik krēslu ir virtuvē?

Vai vannas istabā ir vanna?

Kurā istabā var spēlēt galda spēles?

Kurā istabā aug palma?

Kas tev patīk Martas ģimenes dzīvoklī?

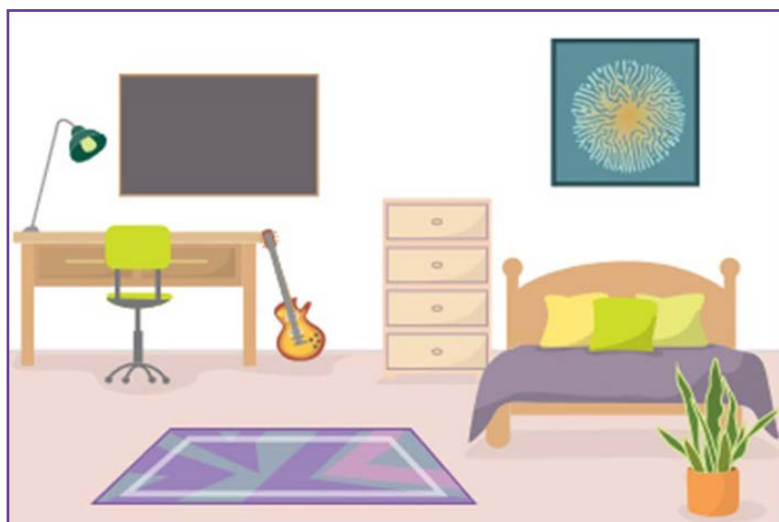
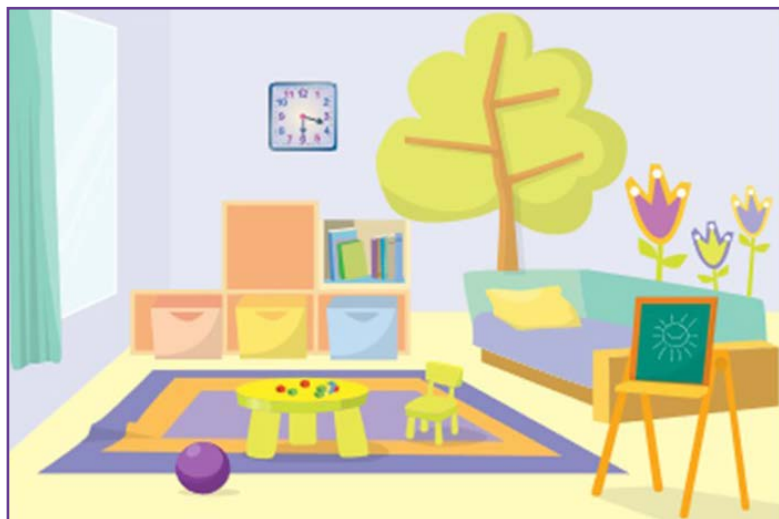
Kas Martas ģimenes dzīvoklim ir līdzīgs ar tavu dzīvokli vai māju?

Kas atšķirīgs?

4. uzdevums

Apskati attēlus! Izvēlies vienu istabu un tabulā ieraksti, kas atrodas istabā! Grupē vārdus tabulā atbilstošajā ailē! Izmanto „Bilžu vārdnīcu”!

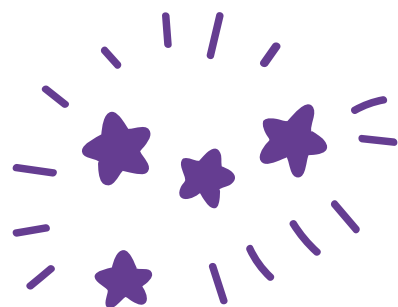

Tas ir	Tā ir	Tie ir	Tās ir

Samainieties ar darba lapām un miniet, kuru istabu katrs grupas biedrs aprakstījis!

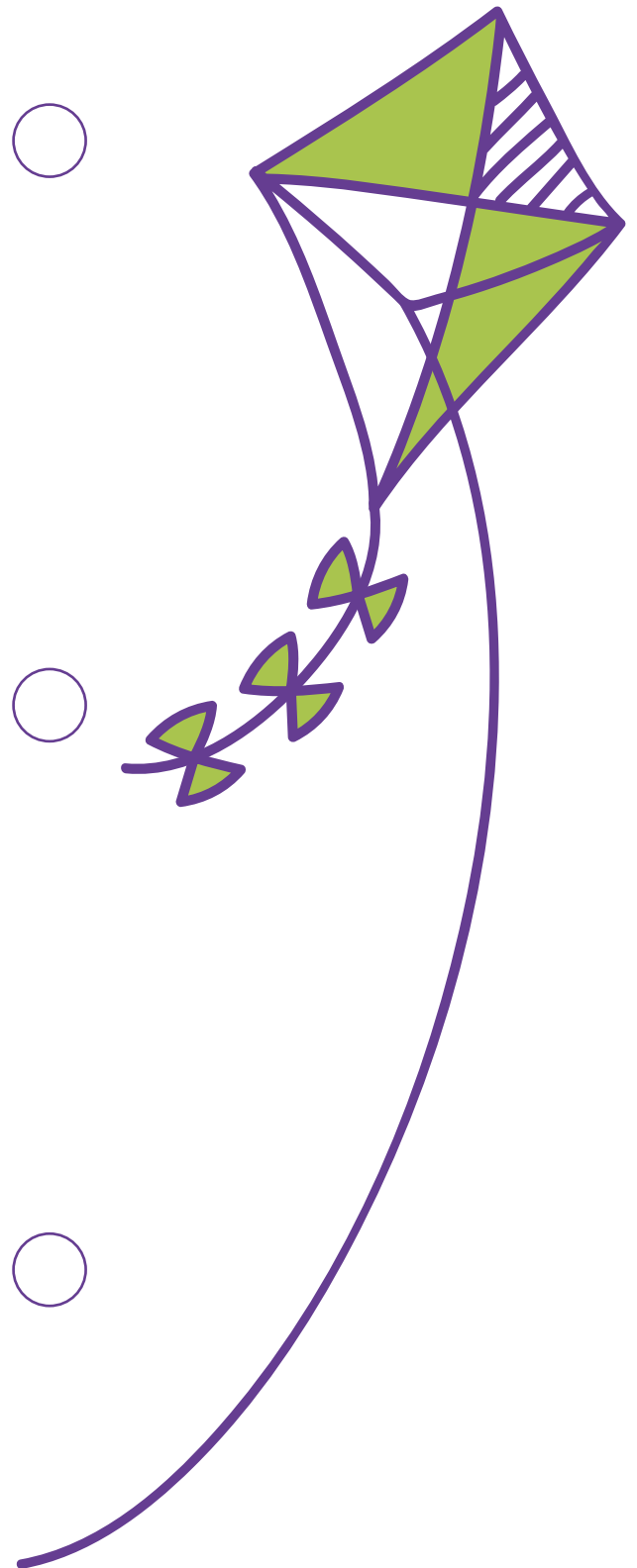
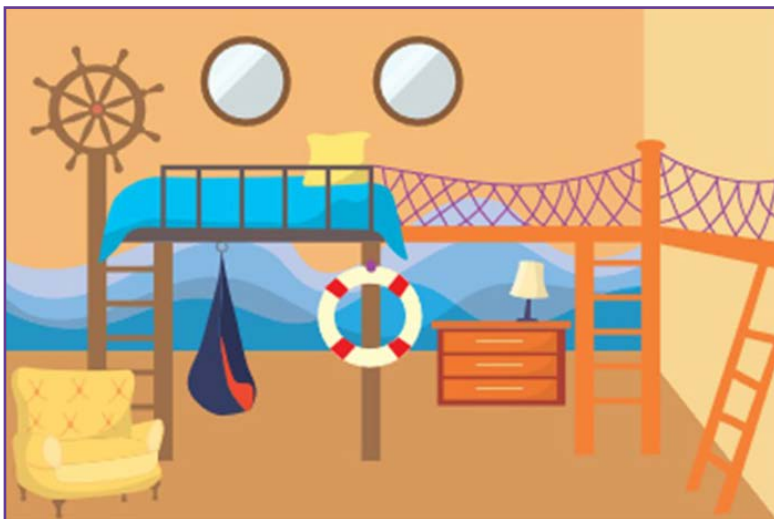
5. uzdevums

**Apskati attēlus 66. lpp. un lasi aprakstus!
Atrodi aprakstam atbilstošo attēlu!**

- A** Šī istaba ir kā pirātu kuģis. Tajā ir īsts tilts un daudz trepju. Te var sajusties kā īsts pirāts. Šajā istabā ir interesanti!
- B** Šī istaba ir līdzīga mežam. Šajā istabā viss ir zaļā krāsā – gulta, kumode, sienas. Istabā ir daudz augu un pat koks. Uz gultas ir divi eži. Te ir sajūta, ka esi iegājis mežā vai parkā. Šajā istabā dzīvo Ilva. Kad viņa izaugs, viņa strādās dabas parkā un pētīs augus.
- C** Šī istaba ir kā automašīnu trase. Gulta ir sacīkšu mašīna, grīda ir kā lielceļš. Istabā ir pat luksofors. Mēbeles ir sarkanā krāsā.

Veidojiet sapņu istabu izstādi! Pēc izstādes izsakiet viedokli, turpinot dotos teikumus!

Man ļoti patika _____, jo

_____.

Visvairāk mani pārsteidza _____, jo

_____.

Es gribētu dzīvot _____, jo

_____.

6. uzdevums

Pārveido dotos vārdu savienojumus!

Atceries!

Tā ir (kas?) liel**a** pilsēt**a**. Es dzīvoju (kur?) liel**ā** pilsēt**ā**.

Tas ir (kas?) skaist**s** park**s**. Es esmu (kur?) skaist**ā** park**ā**.

Es esmu (sena pilsēta) (kur?).

_____.

Mēs fotografējamies (populārs parks) (kur?).

_____.

Tu esi (maza māja) (kur?).

_____.

Muzejs atrodas ļoti (šaura iela) (kur?).

_____.

Viņa ir (noslēpumaina vieta) (kur?).

_____.

7. uzdevums

Skaidro saviem vārdiem! Raksti! Salīdziniet skaidrojumus!

Pilsēta – _____

Valsts – _____

Kontinents – _____

Planēta Zeme – _____

Turpini teikumus!

Es dzīvoju (*pilsētas nosaukums*)

_____.

Lielākā daļa manu draugu dzīvo (*pilsētas nosaukums*) _____.

Daži mani draugi dzīvo (*pilsētas nosaukums*)

_____.

Es dzīvoju (*valsts nosaukums*)

_____.

Daži mani draugi dzīvo (*valsts nosaukums*)

_____.

Es dzīvoju (*kontinenta nosaukums*)

_____.

Amerikas Savienotās
Valstis (ASV)

Austrālija

Austrija

Apvienotā Karaliste

Francija

Itālija

Īrija

Latvija

Vācija

8. uzdevums

Veido vārdu savienojumus par savu vai sev tuvāko pilsētu!

Paraugs.

Liels pieminekļis.

Mazs _____.

Sena _____.

Skaists _____.

Veca _____.

Populāra _____.

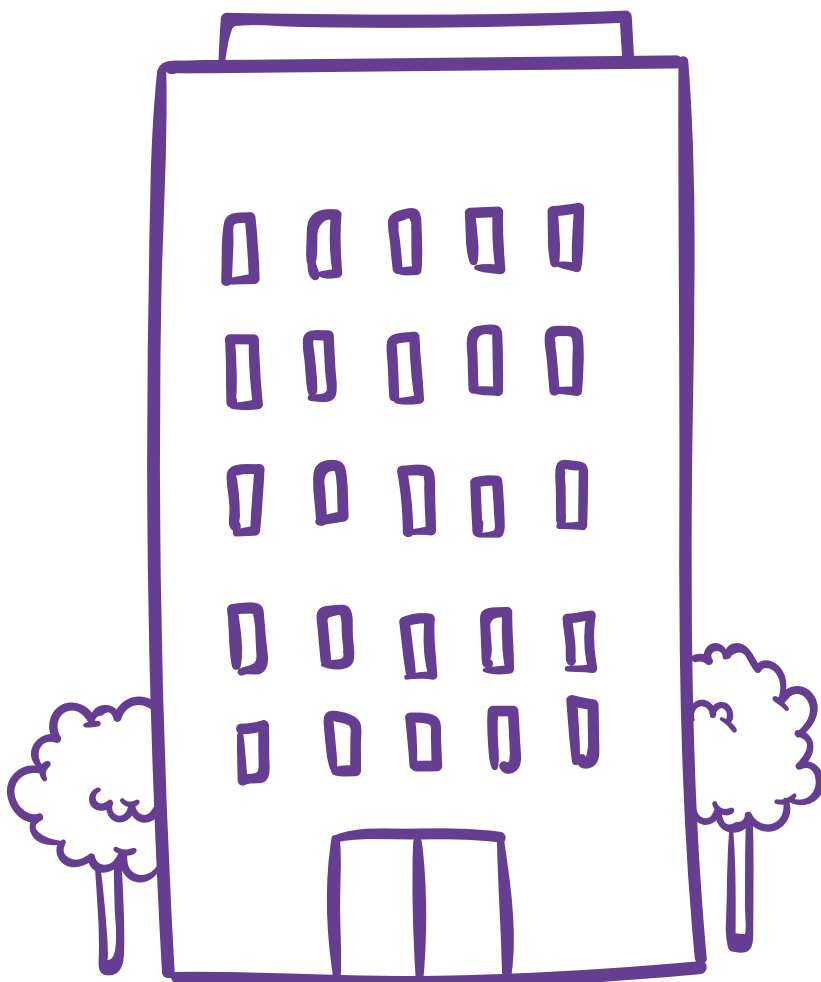
Skaista _____.

Noslēpumaina _____.

Šaura _____.

Plata _____.

LIELA

Projekta darbs „Dārgumu medības”

Strādājiet pāros vai grupās! Sadaliet pienākumus un sagatavojiet visu nepieciešamo projekta darba veikšanai! To veiksiet nākamajā nodarbībā!

Izvēlieties „medību” norises vietu!

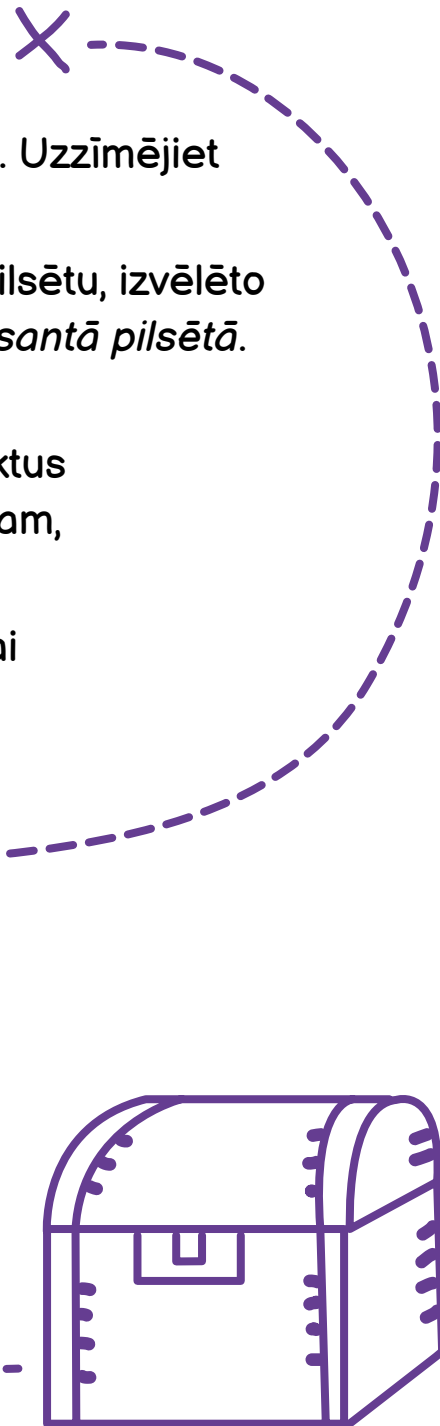
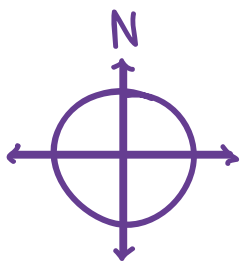
Izvēlieties septiņus objektus, kur var paslēpt zīmītes. Uzzīmējiet šīs vietas karti, īpaši izceļot izvēlētos objektus.

Izveidojiet teikumu ar septiņiem vārdiem par savu pilsētu, izvēlēto vietu. Piemēram, *Mēs dzīvojam ļoti skaistā un interesantā pilsētā.* Katrā zīmītē rakstiet vienu vārdu no teikuma!

Noslēpiet zīmītes – viena zīmīte katrā objektā. Objektus sanumurējiet atbilstoši vārda vietai teikumā, piemēram, *Mēs – Nr. 1. u. c.*

Pārbaudiet karti vēlreiz un sagatavojiet to izdalīšanai „Dārgumu medību” dalībniekiem!

Veiksmi!

Spēlē spēles „Esi vērīgs!” tēmas **Istaba**, **Māja** un **Pilsēta**!

3. NODAĻA

SVĒTKI
MANĀ ĢIMENĒ
UN LATVIJĀ

Laiks	Temati, apakštemati
Novembris/aprīlis 4 nodarbības	SVĒTKI MANĀ ĢIMENĒ UN LATVIJĀ Mēs svinam. 2 nodarbības, 4 stundas 18. novembris – Latvijas dzimšanas diena. 2 nodarbības, 4 stundas
Sasniedzamais rezultāts	GRAMATIKA Darbības vārdu <i>svinēt, dziedāt, ciemoties, klāt, ielūgt, apsveikt, priecāties, dāvināt</i> locīšana tagadnē vienskaitļa un daudzskaitļa 1. un 3. personā. Vietniekvārdu <i>savs, sava</i> locīšana un lietošana. Piederības izteikšana ar vietniekvārdiem <i>mūsu, jūsu, viņa, viņas, viņu</i> . Gadskaitļi. Datumi. Kārtas skaitļa vārdi nominatīvā un lokatīvā. Ar laiku un secību saistīti vārdi un vārdu savienojumi <i>no rīta, rītā, pusdienlaikā, pēcpusdien, vakarā, vispirms, pēc tam</i> u. c. Prievārdu <i>ar, par, uz</i> ar akuzatīvu lietošana. Uzrunas formu veidošana (vokatīvs): <i>Mārtiņ! leva!</i> SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS Es protu nosaukt dažādus svētkus un darbības svētkos. Es protu stāstīt par svētkiem savā ģimenē. Es protu sarunāties ar saviem ģimenes locekļiem, draugiem par svētkiem un tradīcijām. Es protu izveidot apsveikumu dažādos svētkos un uzrakstīt adresi. Es protu secīgi stāstīt par gatavošanos svētkiem. Es saprotu, kad vienkāršā stāstījumā vai dialogā runā par Latvijas valsts svētkiem. Es protu stāstīt par Latvijas valsts svētkiem. Es protu īsi uzrakstīt dažus faktus par Latviju.

1. NODARBĪBA

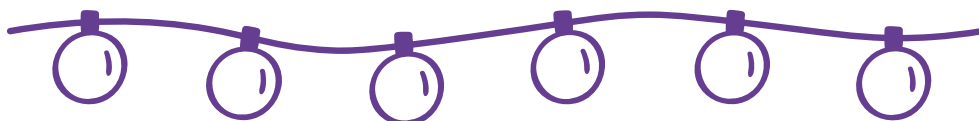
MĒS SVINAM

1. uzdevums

Zem attēliem raksti atbilstošo svētku nosaukumu!

Jāņi, Lieldienas, Māmiņdiena, Ziemassvētki, Mārtiņi, vārdadiena, dzimšanas diena

2. uzdevums

Lasi dialogus! Aizpildi tabulu!

1. dialogs

Jānis Čau, Ieva! Kā tev iet? Vai tu jau gatavojies Ziemassvētkiem?

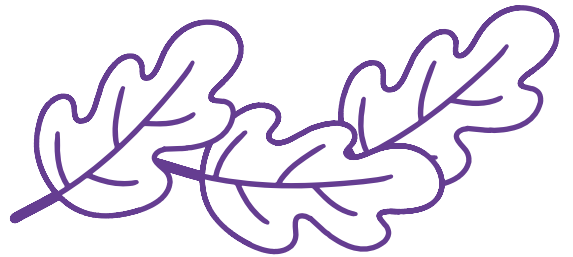
Ieva Sveiks, Jāni! Paldies, labi! Jā, es ļoti gaidu Ziemassvētkus! Tie ir mani vismīļākie svētki!

Jānis Jauki! Ziemassvētki laikiem patīk visiem, bet mani vismīļākie svētki ir mana vārdadiena.

Ieva Vārdadiena? Kāpēc tieši vārdadiena?

Jānis Nu, ļoti vienkārši! Manu vārdadienu taču svin visi latvieši Latvijā un visā pasaulē. Vai tad tu nesvini Jāņus?

Ieva Ā, pareizi! Tu taču esi Jānis! Patiešām, Jāņi ir mūsu visu vismīļākie svētki!

2. dialogs

Baiba Kārlī, vai tu jau esi gatavs svinēt savu dzimšanas dienu? Varbūt tev kaut kā palīdzēt?

Kārlis Paldies, Baiba! Man viss ir gatavs. Tie taču ir mani vismīļākie svētki!

Baiba Man arī patīk tava dzimšanas diena. Pavasaris ir mans mīļākais gadalaiks, un maijs ir mans vismīļākais mēnesis gadā.

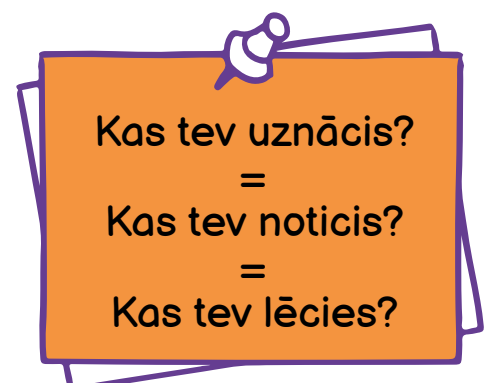
Kārlis Tāpēc, ka ir mana dzimšanas diena, vai tāpēc, ka ir Lieldienas un visi krāso olas?

Baiba Nē, tāpēc, ka maijā pēc garās ziemas beidzot Latvija ir zaļa un silta! Bet Lieldienas patiešām ir mani vismīļākie svētki, jo tās ir pavasari.

3. dialogs

Roberts Ko mēs darīsim garā rudens vakarā?

Mārtiņš Kas tev uznācis? Gribi kaut ko svinēt?

Kas tev uznācis?

=

Kas tev noticis?

=

Kas tev lēcies?

Roberts Jā, Mārtiņ, laba doma! Sestdien taču ir tava dzimšanas diena un vārdadiena – 10. novembris!

Mārtiņš Tad varbūt svinam Mārtiņus? Nu ārā. Kā īstā Mārtiņdienā – ar ēšanu, prieku, maskām un rotaļām, sagaidīsim ziemu un teiksim “Atā!” rudenim. Ja mums būs jautri, tad es varēšu teik, ka Mārtiņdiena ir mani vismīļākie svētki!

Roberts Vai tev ir maska? Man nav! Ko lai dara?

Mārtiņš Gatavojam paš!

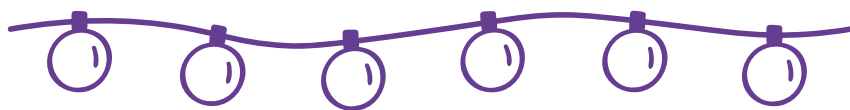
Roberts Es zinu vienu masku. Vajag lielu kažoku apgriezt uz otru pusi un tad vilkt mugurā. Vajag arī salmu jostu.

Mārtiņš Vai tev ir salmi? Man nav. Hm, ko darīt?

Roberts Es zinu! Ņemsim šalli, tā būs modernā Mārtiņdienas salmu josta! Tad mēs būsim Mārtiņdienas vecīši, kas baida mazus bērnus, lai viņi klausā savus vecākus.

Mārtiņš Lieliski! Es domāju, ka tagad Mārtiņdiena būs mani vismīļākie svētki!

Roberts Arī mani!

	Vismīļākie svētki	Gadalaiks, kurā svin šos svētkus	Kādas svētku tradīcijas minētas dialogā?
Jānis			
Ieva			
Baiba			
Kārlis			
Roberts			
Mārtiņš			

3. uzdevums

Ieraksti darbības vārdus tagadnē atbilstošā formā!

Paraugs.

Justīne ļoti (gaidīt) _____ gaida savu dzimšanas dienu.

Vispirms meitene (gatavot) _____ ielūgumus uz svinībām.

Uz tām viņa (aicināt) _____ visus savus draugus un radus.

Svētku rītā Justīne (klāt) _____ galdu un (gaidīt) _____ viesus.

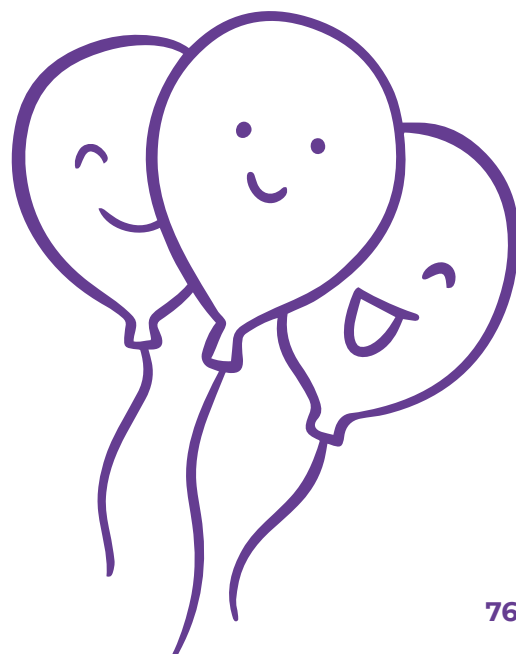
Kad visi ciemiņi ir atnākuši, viņi (dāvināt) _____ Justīnei dāvanas.

Viņa ļoti (priecāties) _____ par tām.

Tad visi (doties) _____ pie galda un (ēst) _____ garšīgo dzimšanas dienas torti.

Pēc tam bērni (spēlēties) _____, bet pieaugušie (sarunāties) _____.

Ko darīt?	ēst	klāt	lasīt	slēpot	dāvināt	doties	spēlēties
Viņš, viņa, viņi, viņas ko dara?	ēd	klāj	lasa	slēpo	dāvina	dodas	spēlējas

4. uzdevums

Raksti kārtas skaitļa vārdus! Atbilde uz jautājumiem!

Kurš šodien datums? Šodien ir vienpadsmitais (11.) novembris.

Janvāris ir gada _____ mēnesis.

Februāris ir gada _____ mēnesis.

Marts ir gada _____ mēnesis.

Aprīlis ir gada _____ mēnesis.

Maijs ir gada _____ mēnesis.

Jūnijs ir gada _____ mēnesis.

Jūlijs ir gada _____ mēnesis.

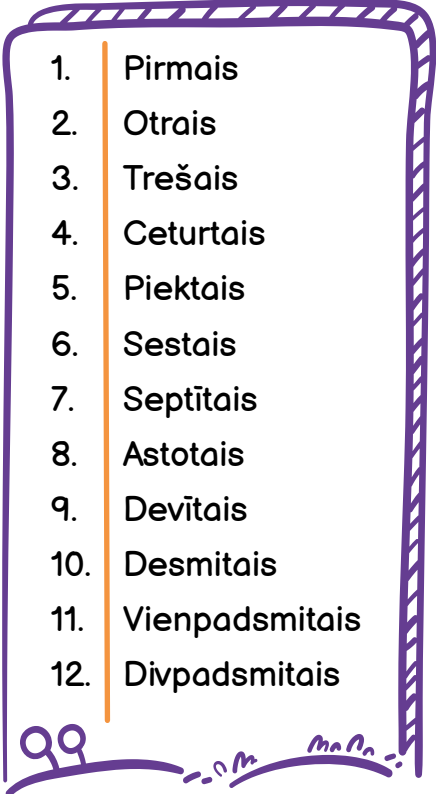
Augusts ir gada _____ mēnesis.

Septembris ir gada _____ mēnesis.

Oktobris ir gada _____ mēnesis.

Novembris ir gada _____ mēnesis.

Decembris ir gada _____ mēnesis.

-
1. Pirmais
 2. Otrais
 3. Trešais
 4. Ceturtais
 5. Piektais
 6. Sestais
 7. Septītais
 8. Astotais
 9. Devītais
 10. Desmitais
 11. Vienpadsmitais
 12. Divpadsmitais

*Kurā datumā ir tava dzimšanas diena? / Kad ir tava dzimšanas diena?
Mana dzimšanas diena ir astoņpadsmitajā (18.) novembrī.*

Šodien ir pirmais jūlijs. Pirmajā jūlijā vārdadienu svin Imants, Rimants, Ingars, Intars.

Šodien ir otrais jūlijs. Otrajā jūlijā vārdadienu svin Lauma, Ilvars, Halina.

Šodien ir trešais jūlijs. Trešajā jūlijā vārdadienu svin Benita, Emerita, Everita, Verita.

Šodien ir _____ jūlijs.

_____ jūlijā vārdadienu svin

_____, _____,

_____, _____.

Paraugs.

Juri, kad ir tava dzimšanas diena? Mana dzimšanas diena ir divdesmit otrajā (22.) septembrī.

Pārslā, kad ir tava vārdadiena? Mana vārdadiena ir (30.) trīsdesmitajā janvārī.

Kad ir tava dzimšanas diena? Mana dzimšanas diena ir

_____.

Kad ir tava vārdadiena? Mana vārdadiena ir

_____.

5. uzdevums

Izpēti paraugus! Izmanto dotās frāzes, raksti apsveikumu!

Vēro, kā veido uzrunu!

Marks → Mark! Mārtiņš → Mārtiņ! Andris → Andri! Mikus → Miku!
Oto → Oto! Laura → Laura! Elīna → Elīn! / Elīna! Dace → Dace!
Skaidrīte → Skaidrīt! / Skaidrīte!

Izmanto frāzes!

Daudz laimes dzimšanas dienā!

Lai priecīga vārdadiena!

Apsveicu Tevi dzimšanas dienā / vārdadienā!

Priecīgus Ziemassvētkus!

Priecīgas Lieldienas!

Lustīgus Jāņus!

Laimīgu Jauno gadu!

Priecīgus svētkus!

Sveicu Tevi Māmiņdienā!

Vēlu daudz laimes un prieka!

Novēlu Tev labu veselību un panākumus!

Handwriting practice area with seven horizontal lines inside a dashed orange border.

6. uzdevums

Vēro attēlus, raksti par tiem teikumus! Izmanto dotos vārdus!

svin, ēd, priecājas, nopūš, dzer, sveic, ciemojas, dzied

Mājasdarbs

1. Veic pētījumu! Jautā saviem ģimenes locekļiem un aizpildi tabulu! Raksti savus secinājumus!

	Dzimšanas diena	Vārdadiena	Vismīļākie svētki
es			
mamma			
tētis			
brālis			
māsa			
vecmāmiņa			
vectēvs			

2. Lasi tekstu! Atbilde uz jautājumiem! Raksti pilnos teikumus!

Justīne ļoti gaida savu dzimšanas dienu. Viņa gatavojas to svinēt kopā ar draugiem un radiem. Vispirms meitene gatavo ielūgumus uz svinībām. Viņa aicina visus savus draugus un radus. Svētku rītā Justīne klāj galdu un gaida viesus. Kad ciemiņi ir sanākuši, viņi dāvina Justīnei dāvanas. Viņa ļoti priecājas par tām. Tad visi dodas pie galda un ēd garšīgo dzimšanas dienas torti. Pēc tam bērni spēlējas, bet pieaugušie sarunājas.

Kurus svētkus gaida Justīne?

Ar ko meitene gatavojas svinēt savu dzimšanas dienu?

Ko Justīne gatavo vispirms?

Ko viņa aicina uz savām svinībām?

Vai Justīne klāj dzimšanas dienas galdu?

Kā ciemiņi apsveic Justīni?

Vai Justīne priecājas par dāvanām?

Ko visi ēd pie svinību galda?

Ko dara bērni pēc tam, kad torte ir apēsta?

Ko dara pieaugušie?

Priecīgus Ziemassvētkus! _____

Laimīgu Jauno gadu! _____

Daudz laimes dzimšanas dienā! _____

Priecīgas Lieldienas! _____

Sveicu Tevi Māmiņdienā! _____

Juris, 15. maijs	Marks, 24. jūlijs	Luīze, 13. septembris
Anna, 2. februāris	Kaspars, 11. marts	Marta, 9. decembris

Kārlim dzimšanas diena ir septītajā augustā. Līgai dzimšanas diena ir trīsdesmitajā janvārī.

2. NODARBĪBA

MĒS SVINAM

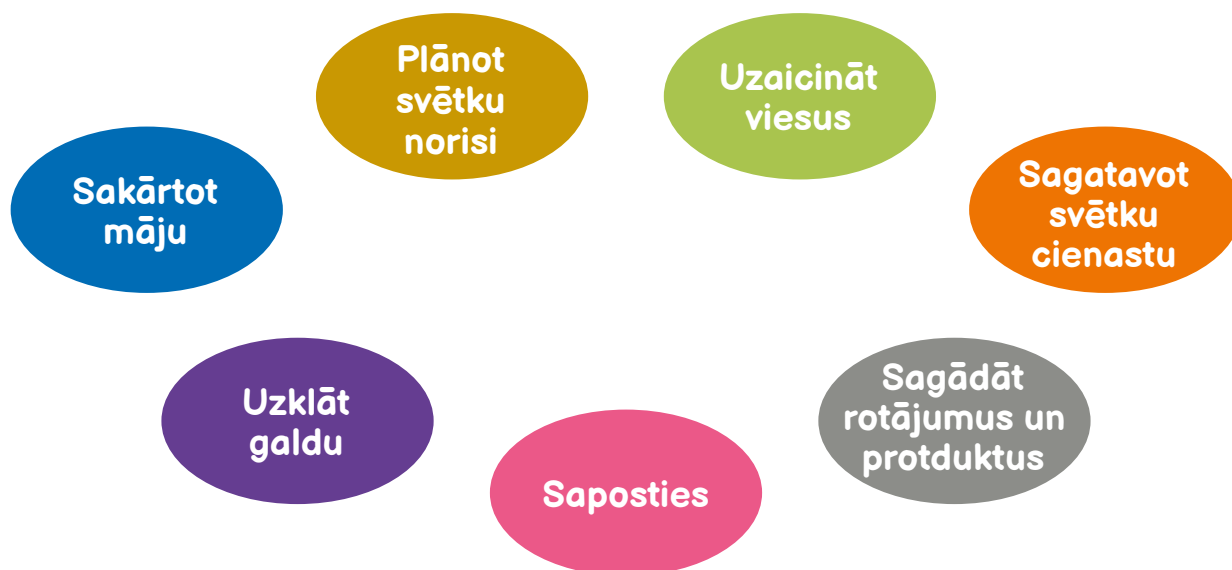
1. uzdevums

Atzīmē darbu secību, kā Emīlija gatavojas svētkiem! Papildini teikumus, ieraksti, ko Emīlija dara! Izvēlies kādu no dotajiem vārdiem un ieraksti vienu no tiem katra teikuma sākumā!

saposties – skaisti un svinīgi sagērbties svētkiem

cienasts – ēdieni un dzērieni, ar ko cienā viesus

vispirms, no sākuma, vakarā, sākumā, pēc tam, tad, vēlāk, no rīta, pirms svinībām, rītā

1. _____ Emīlija _____ viesus.
2. _____ Emīlija _____ svētku rotājumus
un _____ produktus svētku galdam.
3. _____ Emīlija _____ svētku cienastu
un _____ māju.
4. _____ Emīlija _____ galdu.
5. _____ Emīlija _____ svētku drēbes.
6. _____ Emīlija _____ savu dzimšanas dienu.

2. uzdevums

Lasi dialogu lomās kopā ar grupas biedru! Atbilde uz jautājumiem!

Dana Kristap, kad tu svini savu dzimšanas dienu?

Kristaps Es savu dzimšanas dienu svinu vasarā. Es esmu dzimis 21. jūlijā.

Dana Es gan esmu dzimusi ziemā. Mana dzimšanas diena ir 13. decembrī.

Kristaps Dana, bet kad ir tava vārdadiena?

Dana 8. aprīlī, un tev?

Kristaps Mans vārds kalendārā ierakstīts 18. decembrī.

Kad tu svini savu dzimšanas dienu?

Kad tu svini savu vārdadienu?

Kad Kristaps svin savu dzimšanas dienu?

Kad savu dzimšanas dienu svin Dana?

Kad Kristaps svin savu vārdadienu?

Kad Dana svin savu vārdadienu?

Kurā gadalaikā tu esi dzimis / dzimusi?

Kurā gadalaikā ir dzimis Kristaps?

Kurā gadalaikā ir dzimusi Dana?

3. uzdevums

Raksti *savs* / *sava* atbilstošā formā! Vēro atgādni! Kārtas skaitļa vārdus raksti ar vārdiem!

Kārlis (*savs, ko?*) _____ dzimšanas dienu svin
(26.) _____ februārī.

Ziemassvētkos bērni gaida (*savas, ko?*) _____ dāvanas.

Rudenī (*sava, ko?*) _____ vārdadienu svin Evita.

(*Sava, kad?*) _____ dzimšanas dienā Kaspars saņēma daudz dāvanu.

Lindas dzimšanas diena ir (15.) _____ maijā.

Ģimene (*sava, ko?*) _____ egli šogad rotā ar koka rotājumiem.

(*Savs, kam?*) _____ draugam Pēcis uzdāvināja jaunu puzzle.

Laila (*sava, kam?*) _____ māmiņai dāvina skaistu ziedu pušķi.

(24.) _____ jūnijā ir Jāņi.

Jānis (10.) _____ novembrī apciemots
(*savs, ko?*) _____ draugu Mārtiņu.

Vai tu paņēmi līdzī (*sava, ko?*) _____ masku?

Kādus svētkus svinam (18.) _____ novembrī?

	savs		sava	
	vsk.	dsk.	vsk.	dsk.
<i>kas?</i>	savs	savi	sava	savas
<i>kā?</i>	sava	savu	savas	savu
<i>kam?</i>	savam	saviem	savai	savām
<i>ko?</i>	savu	savus	savu	savas
<i>kur? (kad?)</i>	savā	savos	savā	savās

3. uzdevums

Palīdzi Leo izvēlēties dāvanu! Vēro attēlus un raksti, ko viņš var dāvināt!

Paraugs.

Emīlijai vārdadienā Leo var dāvināt krūzi.

Gustavam dzimšanas dienā _____.

Lindai, skolu beidzot, _____.

Skolotājai 1. septembrī _____.

Vectēvam un vecmāmiņai kāzu jubilejā

_____.

Mazajai māsiņai bērnudārza izlaidumā

_____.

Mārcim dzimšanas dienā _____.

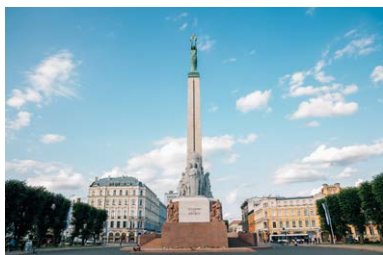
Kādas dāvanas tu esi saņēmis / saņēmusi dzimšanas dienā! Raksti!

Dzimšanas dienā es esmu
saņēmis / saņēmusi (ko?)

kas?	ko?
telefons	telefonu
kaķis	kaķi
medus	medu
mantiņa	mantiņu
spēle	spēli
pils	pili

5. uzdevums

Lasi dažādu vietu un cilvēku adreses!

Brīvības piemineklis

Centra rajons

Rīga

Latvija

LV-1050

**Latvijas Nacionālā
bibliotēka**

Mūkusalas iela 3

Rīga

Latvija

LV-1423

Egils Levits

Valsts prezidenta

kanceleja

Pils laukums 3

Rīga, Latvija

LV-1050

Grupa „Prāta Vētra”

Strēlnieku iela 1-3

Rīga

Latvija

LV-1010

**Latviešu valodas
aģentūra**

Meistaru iela 10–401

Rīga

Latvija

LV-1050

Raksti savu adresi!

_____ (vārds, uzvārds)
_____ (iela, mājas numurs – dzīvokļa numurs)
_____ (pilsēta)
_____ (valsts)
_____ (pasta indekss / kods)

6. uzdevums

Vēro paraugu! Raksti adresāta un sūtītāja adresi uz aploksnes!

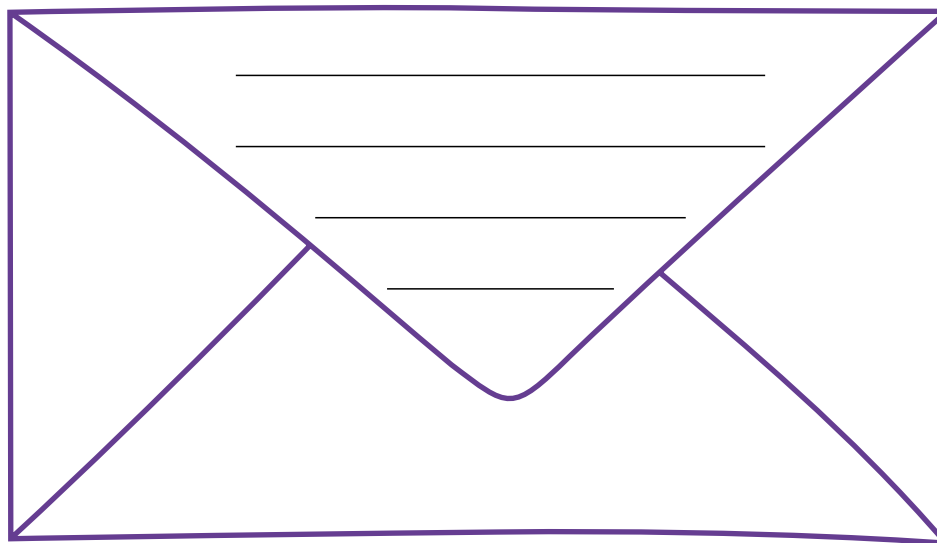
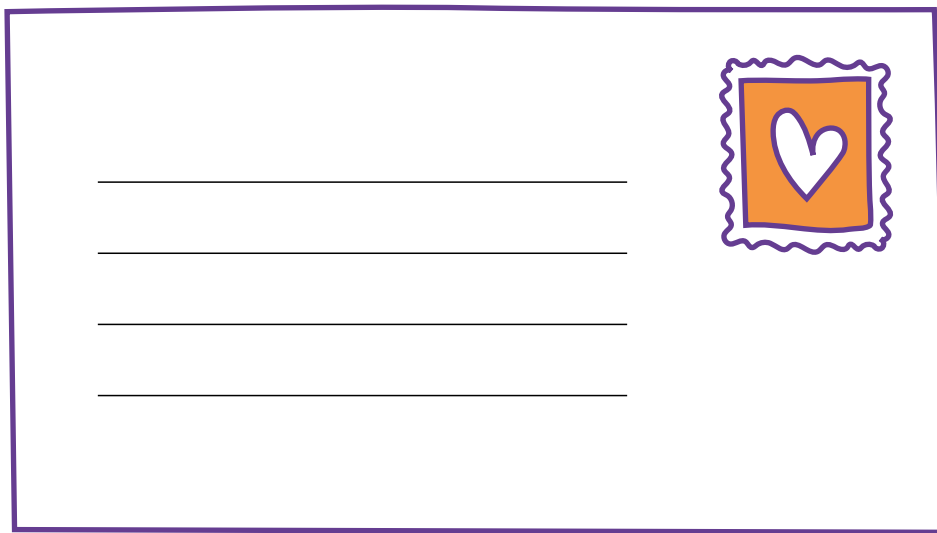
adresāta
vārds, uzvārds
(kam?)

Dinai Liepai
Jūras iela 8
Ainaži, Salacgrīvas novads
LV-4035

sūtītāja
vārds, uzvārds
(kas?)

Aivars Kalns
Brīvības iela 25-15
Rīga
LV-1050

	kas?	kam?	kas?	kam?
<i>vīr. dz.</i>	Kaspars Kuģis Ivo Liepa	Kasp am Kuģim Ivo Liepam	Mārtiņš Cinkus Juris Laua	Mārtiņ am Cinkum Jurim Lauam
<i>siev. dz.</i>	Maija Priedīte Margo Markus	Maij ai Priedītei Margo Markui	Elizabete Pils Irbe Blaua	Elizabetei Pilij Irbei Blauai

1. Ko dara svētkos? Savieno!

Ziemassvētkos

apsveic jubilāru.

Jaunajā gadā

krāso olas.

Lieldienās

novēl laimīgu Jauno gadu.

Mātes dienā

pin vainagus.

Līgo svētkos

nes mājās eglīti.

Dzimšanas dienā

apsveic mammu.

2. Papildini teikumus! Izmanto vārdus, kas doti vārdu sarakstā! Vārdus vari izmantot vairākas reizes!

vispirms, no sākuma, sākumā, pirms, no rīta, rītā, pēc tam, tad, pusdienlaikā, pēcpusdienā, vakarā, vakarpusē, beigās

Juris gatavojas svinēt savu dzimšanas dienu.

_____ viņš gatavo ielūgumus saviem draugiem un radiem.

_____ Juris nosūta ielūgumus pa pastu.

Dienu _____ svinībām viņš nopērk veikalā dažādus gardumus.

_____ viņš sakārto māju un izrotā istabu ar baloniem.

_____ Juris gatavo cienastu un klāj galdu.

_____ viņš ir gatavs uzņemt ciemiņus.

Juris saņem daudz jauku apsveikumu un dāvanu, un _____
visi sēžas pie galda.

_____ visi spēlē dažādas spēles un sarunājas.

3. Raksti vietniekvārdu *savs, sava* atbilstošā formā!

Paraugs.

Juris dāvina ziedus (kam?) savai māmiņai vārda dienā.

Skolēni sveic (ko?) _____ skolotāju pirmajā skolas dienā.

(Ko?) _____ dzimšanas dienu Karīna svin 1. oktobrī.

Meitene gatavo ielūgumus uz vārdadienas svinībām (kam?) _____ radiem.

(Kā?) _____ draudzenes dzimšanas dienā Juta bija ļoti priecīga.

(Kad?) _____ dzimšanas dienā Aija saņēma daudz dāvanu.

Rūdis zīmē apsveikumu (kam?) _____ vecmāmiņai.

Mamma uzcepa gardu kūku (kā?) _____ dēla vārdadienas svinībām.

4. Vēro paraugu! Raksti, kam un kad var dāvināt šīs dāvanas!

grāmata

ziedi

Paraugs.

Grāmatu var dāvināt vecmāmiņai dzimšanas dienā.

pulkstenis

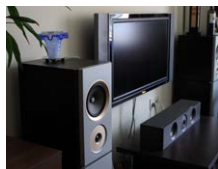
fotoaparāts

rokassprādze

konfekšu kaste

mājas
kinozāle

piezīmju
grāmatiņa

3. NODARBĪBA

18. NOVEMBRIS – LATVIJAS DZIMŠANAS DIENA

1. uzdevums

Savieno nosaukumu ar atbilstošo attēlu!

Latvijas karte

Latvijas ģerbonis

Brīvības piemineklis

Latvijas karogs

Latvijas galvaspilsēta Rīga

2. uzdevums

Lasi un klausies par 18. novembri *šeit!* Atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

Latvijas Republikas dibināšanas diena ir 1918. gada 18. novembris. Svinīgā valsts proklamēšana (dibināšana) notika 2. Rīgas pilsētas teātra (tagadējā Nacionālā teātra) telpās. Pirmo reizi kā valsts himna skanēja „Dievs, svētī Latviju!”.

4. uzdevums

Vai pazīsti Latviju? Raksti atbildes, meklē tās kopā ar grupas biedriem!

Kas ir Latvijas galvaspilsēta? _____

Kā sauc Latvijas lielāko upi? _____

Kādās krāsās ir Latvijas valsts karogs? _____

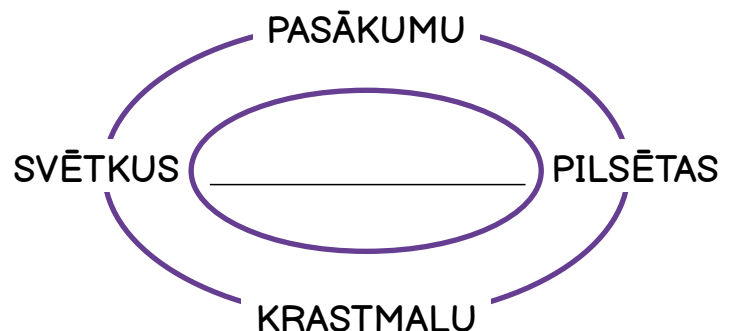
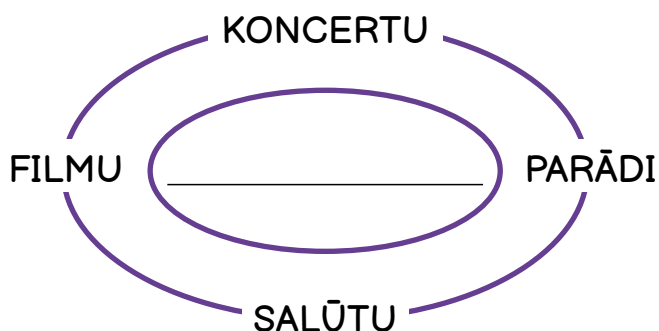
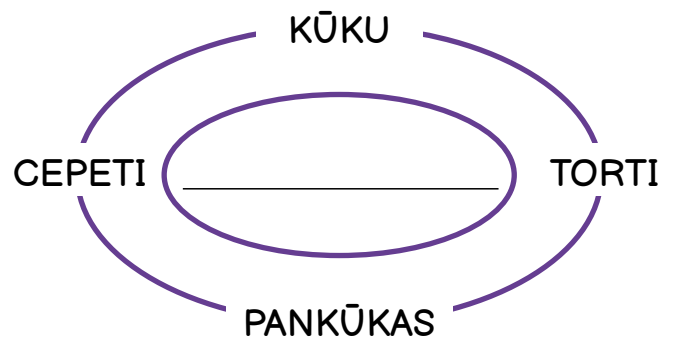
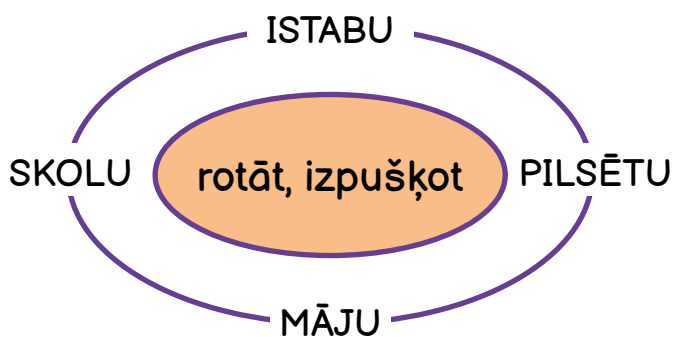
Ko svin Latvijā 18. novembrī? _____

Kā sauc tautumeitu, kas tur zvaigznes Brīvības pieminekļi? _____

5. uzdevums

Vēro paraugu! Lasi vārdus katrā figūrā! Raksti figūras vidū iederīgu darbības vārdu vai vairākus darbības vārdus tā, lai veidotos piemēroti vārdu savienojumi! Izmanto dotos vārdus!

izcept, skatīties, gatavot, redzēt, apmeklēt, noskatīties, pagatavot, ēst

6. uzdevums

**Lasi Latvijas vizītkarti! Aizpildi tabulā nepieciešamo!
Meklē vārdnīcā pasvītrotu vārdu nozīmi!**

Latvijas Republika ir dibināta 1918. gada 18. novembrī. Latvija ir valsts Ziemeļeiropā, Baltijas jūras austrumu krastā. Tā ir viena no trim Baltijas valstīm. No 2004. gada Latvija ir Eiropas Savienības dalībvalsts.

Latvijas Satversmē ir noteikts, ka valsts teritoriju veido četri kultūrvēsturiskie novadi – Vidzeme, Latgale, Kurzeme un Zemgale. Pie Latvijas kultūrvēsturiskajiem novadiem pieder arī Sēlija. Valsts galvaspilsēta ir Rīga. Lielākās pilsētas pēc iedzīvotāju skaita ir Rīga, Daugavpils, Liepāja, Jelgava, Ventspils un Rēzekne.

2020. gada 1. janvārī Latvijā dzīvoja apmēram 1,902 miljoni iedzīvotāju. Apmēram 62 % no Latvijas iedzīvotājiem ir latvieši. Latvijā dzīvo arī citu tautību pārstāvji – lībieši, lietuvieši, igauņi, krievi, baltkrievi, ukraiņi, ebreji, čigāni jeb romi, poļi, vācieši un daudzi citi. Oficiālā valoda Latvijā ir latviešu valoda.

Latvijas platība ir 64 589 km². Latvijas kaimiņvalsts ziemeļos ir Igaunija, austrumos – Krievija, dienvidaustrumos – Baltkrievija, dienvidos – Lietuva. Latvijas robežas kopējais garums ir 1836 km, no tiem 1382 km ir sauszemes robeža, jūras robežas garums ir 498 km. Latvijā ūdens aizņem apmēram 2340 km² lielu platību, kas ir 3,62 % no visas valsts teritorijas. Latvijā ir vairāk nekā 12 000 upju. To kopējais garums ir apmēram 38 000 km. Lielākās upes ir Daugava, Lielupe, Gauja un Venta. Tāpat ir arī 2256 ezeri, kas ir lielāki par 1 ha.

% – procents

km – kilometrs

km² – kvadrātkilometrs

ha – hektārs

LATVIJA FAKTOS UN SKAITĻOS

1.	Valsts ofocoālais nosaukums	
2.	Valsts dibināšanas datums	
3.	Atrašanās vieta	
4.	Kultūrvēsturisko novadu skaits	
5.	Iedzīvotāju skaits	
6.	Latviešu % īpatsvars	
7.	Valsts valoda	
8.	Valsts platība	
9.	Robežas kopējais garums	
10.	Valstis, ar kurām ir sauszemes robeža	
11.	Jūras robežas garums	
12.	Latvijas upju kopējais garums	
13.	Ezeru skaits	

7. uzdevums

Lasi par Latvijas himnu un turpini teikumus!

Baumaņu Kārļa lūgšana „Dievs, svētī Latviju!” ir īpaši Dziesmu svētkiem rakstīta vīru kora dziesma. Pirmo reizi to izpildīja Dziesmu svētkos 1873. gada 26. jūnijā. Latvijas Republikas proklamēšanas (pasludināšanas) svinīgajā sēdē 1918. gada 18. novembrī to nodziedāja trīs reizes, un dziesma neoficiāli kļuva par Latvijas valsts himnu. Oficiālu valsts himnas statusu tā ieguva 1920. gada jūnijā.

Latvijas valsts himnas nosaukums ir _____

Pirmo reizi valsts himna skanēja _____

Latvijas valsts himnas vardu autors ir _____

Raksti himnas vārdus pareizā secībā!

Laid mums tur laimē diet,
Svētī jel Latviju,
Ak, svētī jel to!
Mūs' dārgo tēviju,
Dievs, svētī Latviju,
Kur latvju meitas zied,
Kur latvju dēli dzied,
Mūs' Latvijā!

Handwriting practice area with eight horizontal lines inside a dashed orange border.

1. Lasi par Latvijas Valsts prezidentiem! Vēro paraugu un raksti, kurš bija pirmais, otrais, trešais ... desmitais Latvijas Valsts prezidents!

Pirmais Latvijas Valsts prezidents no 1922. līdz 1927. gadam bija Jānis Čakste. Pēc viņa no 1927. gada līdz 1930. gadam Latvijas Valsts prezidents bija Gustavs Zemgals.

No 1930. gada līdz 1936. gadam — Alberts Kviesis.

No 1936. gada līdz 1940. gadam — Kārlis Ulmanis.

Tad seko padomju okupācija, un pēc neatkarības atjaunošanas par Valsts prezidentu kļuva Guntis Ulmanis. Viņš bija prezidents divus termiņus pēc kārtas — no 1993. gada līdz 1999. gadam.

No 1999. gada līdz 2007. gadam Valsts prezidente bija Vaira Vīķe-Freiberga. Pēc viņas no 2007. gada līdz 2011. gadam Latvijas Valsts prezidents bija Valdis Zatlers.

No 2011. gada līdz 2015. gadam — Andris Bērziņš.

No 2015. gada līdz 2019. gadam — Raimonds Vējonis.

Kopš 2019. gada Latvijas Valsts prezidents ir Egils Levits.

Paraugs.

1. Pirmais Latvijas Valsts prezidents bija Jānis Čakste.

2. Otrais _____.

3. _____.

4. _____.

5. _____.

6. _____.

7. _____.

8. _____.

9. _____.

10. Desmitais Latvijas Valsts prezidents ir _____.

2. Savieno saderīgo informāciju!

Latvijas galvaspilsēta

Gauja, Venta, Daugava

Latvijas pilsētas

Egils Levits

Latvijas upes

18. novembris

Latvijas robežvalstis

Rīga

Latvijas prezidents

Dievs, svētī Latviju!

Latvijas neatkarības diena

Liepāja, Rēzekne, Valmiera

Latvijas himna

Igaunija, Krievija, Baltkrievija, Lietuva

3. Ieraksti atbilstošo vārda formu!

Paraugs.

No rīta mēs **ejam** (eju / ejam) uz veikalu.

Mūsu ģimene šodien _____ (svinu / svin) Latvijas dzimšanas dienu.

Mamma no rīta _____ (cep / cepam) garšīgu kūku.

Es _____ (klājam / klāju) svētku galdu.

Vakarā mēs _____ (ēdu / ēdam) garšīgo kūku.

Māsa atrod internetā Latvijas himnu, un mēs to _____ (dziedu / dziedam).

Uz galda _____ (deg / dedz) sarkanbaltsarkana svece.

Pēc tam mēs _____ (skatāmies / skatos) interesantu filmu par Latviju.

Latvijas dzimšanas dienu mēs _____ (svin / svinam) katru gadu.

4. NODARBĪBA

18. NOVEMBRIS – LATVIJAS DZIMŠANAS DIENA

1. uzdevums

Atzīmē pareizo atbildi! Salīdzini ar grupas biedru!

Latvijas karogs

☐☐☐

Latvijas dibināšanas datums

☐

1919. gada
18. novembris

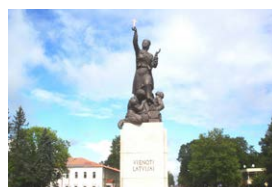
☐

1991. gada
18. novembris

☐

1918. gada
18. novembris

Brīvības piemineklis

☐☐☐

Latvijas galvaspilsēta

☐

Jelgava

☐

Rīga

☐

Daugava

Latvijas himnas nosaukums

☐

Latvijas dziesma

☐

Dievs, svētī Latviju!

☐

Dievs, svētī Daugavu!

2. uzdevums

Lasi un atzīmē, vai apgalvojums ir pareizs vai nepareizs!

LATVIJAS VALSTS SVĒTKI

- 18. novembris** Latvijas Republikas Proklamēšanas diena. 1918. gada 18. novembrī tika dibināta Latvijas Republika.
- 11. novembris** Lāčplēša diena. Šajā dienā piemin visus Latvijas brīvības cīņās kritušos karavīrus.
- 4. maijs** Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena. 1990. gada 4. maijā pēc Latvijas okupācijas tika atjaunota Latvijas Republikas neatkarība.

Daudzi svētki dažādās pasaules vietās ir līdzīgi – Ziemassvētki, Lieldienas, arī Jāņi. Taču katrai valstij ir arī īpaši valsts svētki. Latvijai ir vairāki nozīmīgi valsts svētki.

18. novembris ir Latvijas Republikas Proklamēšanas diena. 1918. gada 18. novembrī Latviju pasludināja par neatkarīgu valsti. 18. novembris Latvijā ir oficiāla brīvdiena.

11. novembrī svin Lāčplēša dienu. Šajā dienā visi ar cieņu un lepnumu piemin Latvijas armijas karavīru drosmi. Daugavmalā pie Rīgas pils, brāļu kapos un citur cilvēki aizdedz svecītes Latvijas karavīru piemiņai.

4. maijā svin Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu. 1990. gada 4. maijā pēc okupācijas gadiem tika atjaunota Latvijas neatkarība. Pēdējos gados ir radusies jauna tradīcija – šajā dienā cilvēki glāj baltu galdautu un gatavo svētku pusdienas. Arī 4. maijs Latvijā ir oficiāla brīvdiena.

Apgalvojums	Pareizs	Nepareizs
4. maijā svin Lāčplēša dienu.		
18. novembris Latvijā ir brīvdiena.		
4. maijs Latvijā nav brīvdiena.		
11. novembrī cilvēki aizdedz sveces.		
Var teikt, ka Latvijai ir divas dzimšanas dienas.		
Latvijā svin Lieldienas.		

3. uzdevums

Vēro attēlu rindas! Atšifrē un ieraksti atbilstošo svētku nosaukumu!

4. uzdevums

Raksti darbības vārdu galotnes! Izvēlies piecus darbības vārdus no jebkura stabiņa un raksti piecus teikumus!

skatīties
pulcēties
apmeklēt
izrotāt
izpušķot
atjaunot
aicināt
dibināt

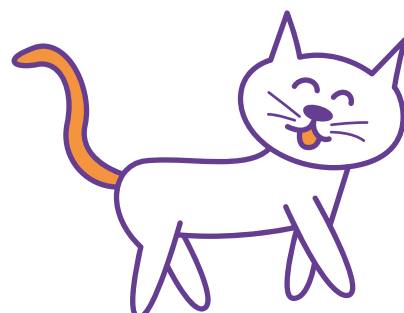
Ko darīt?

skatos
pulcēj ____
apmeklēju
izrotāj ____
izpušķoj ____
atjaunoj ____
aicin ____
dibin ____

Ko daru?
es

skatāmies
pulcējam ____
apmeklējam
izrotāj ____
izpušķoj ____
atjaunoj ____
aicinām
dibin ____

Ko darām?
mēs

5. uzdevums

Raksti teikumos prievārdu *ar, par vai uz!*

Paraugs.

1918. gada 18. novembrī Latvija tika pasludināta **par** neatkarīgu valsti.

18. novembrī cilvēki dodas _____ Daugavmalu vērot uģuņošanu.

Daudzi svin Latvijas dzimšanas dienu kopā _____ savu ģimeni.

Pie visām mājām plīvo karogs, un cilvēki domā _____ brīvību un neatkarību.

Latvijas karogs ir karmīnsarkans _____ baltu svītru vidū.

Lai pieminētu karavīrus, daudzi dodas _____ brāļu kapiem un iededzina sveces.

Latvijas dzimšanas dienu katrā mājā svin _____ lielu prieku.

Svētkos katram no mums sirdī ir lepnums _____ savu valsti.

Kas?	Ar ko? Par ko?	
karogs	ar karogu, par karogu	iet braukt lidot doties skriet Uz kurieni? Kur? uz parku uz teātri uz cirku uz krastmalu uz Vidzemi uz pili
medus	ar medu, par medu	
krastmala	ar krastmalu, par krastmalu	
pieminekļis	ar pieminekli, par pieminekli	
svece	ar sveci, par sveci	
pils	ar pili, par pili	

6. uzdevums

Pēti, kā var svinēt Latvijas dzimšanas dienu! Izmanto dotās pictogrammas, izdomā un uzraksti, kā vēl var svinēt 18. novembri – Latvijas Republikas dibināšanas dienu!

10 idejas
kā svinēt Latvijas valsts 102. dzimšanas dienu

- Izzini Latvijas dibināšanu un vēsturi
- Svini svētkus ar Latvijas karogu
- Ticies ar mājiniekiem pie svētku galda
- Izmanto tehnoloģijas, lai tiktos ar draugiem un radiem
- Skaties Latvijas filmas
- Ar gaismas objektu grezno logu, balkonu vai pagalmu
- Ievieto svētku svinēšanas bildi sociālajos tīklos un vēstures albumā latvijasalbums.lv
- Piespraud pie apģērba sarkanbaltsarkano lentīti
- Pasaki paldies kādam, kurš svētku dienās strādā un rūpējas par citiem
- Sāc Latvijas valsts 103. gadu ar labu darbu

Latvija 100 ES ESMU LATVIJA

Kultūras ministrija

www.lv100.lv

1. Lasi tekstu un atzīmē, vai apgalvojums ir pareizs vai nepareizs!

Latviešu tautas brīvības simbols ir Brīvības piemineklis. To uzcēla par tautas saziēdotiem līdzekļiem un svinīgi atklāja 1935. gada 18. novembrī. Piemineklis celts pēc tēlnieka Kārļa Zāles un arhitekta Ernesta Štālberga projekta. Pieminekļa augstums ir 42 metri. Pieminekļa priekšpusē ir rakstnieka Kārļa Skalbes veltījuma vārdi „Tēvzemei un Brīvībai”. Pieminekļa augšā atrodas brīvības statuja – brīvības simbols ar trīs zvaigznēm, kas simbolizē Latvijas kultūrvēsturiskos novadus: viena zvaigzne – Kurzemi un Zemgali, otra – Latgali, trešā – Vidzemi.

Apgalvojums	Pareizs	Nepareizs
Brīvības pieminekli uzcēla par tautas saziēdoto naudu.		
Pieminekli atklāja 11. novembrī.		
Projekta autori bija dzejnieks un arhitekts.		
Piemineklis ir 42 metrus augsts.		
Kārļa Skalbes veltījuma vārdi ir „Mūsu brīvībai”.		
Zvaigznes simbolizē Latvijas novadus.		

2. Atrodi un savieno, kurai pilsētai vai pagastam atbilst katrs ģerbonis!

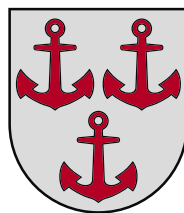
Ķekavas novada
ģerbonī ir
trīs zvaigznes.

Salacgrīvas
novada ģerbonī
ir trīs enkuri.

Ogres novada
ģerbonī ir
trīs priedes.

Gulbenes novada
ģerbonī ir
trīs gulbji.

Gailīšu pagasta
ģerbonī ir
trīs gaiļi.

Zvārtavas
pagasta ģerbonī
ir trīs čiekuri.

3. Lasi par Latvijas valsts karogu! Atbilde uz jautājumiem!

Latvijas valsts karogs ir karmīnsarkans ar baltu horizontālu svītru. Latvijas valsts karoga sarkanbaltsarkano svītru attiecība ir 2:1:2. Latvijas valsts karoga platuma un garuma attiecība ir 1:2. Latvijas valsts karogam ir sena vēsture, tas pirmo reizi minēts 13. gadsimta „Livonijas atskaņu hronikā”.

19. gadsimtā karogu izmantoja gan patriotiski noskaņoti cilvēki, gan organizācijas. 1917. gadā – gadu pirms Latvijas Republikas dibināšanas – vairākos pasākumos izmantoja sarkanbaltsarkano karogu, tāpēc vajadzēja izveidot Latvijas karoga izskata standartu.

1921. gada 15. jūnijā pieņēma Likumu par Latvijas Republikas karogu un ģerboni. Oficiālā dokumentā pirmo reizi karoga īpašā sarkanā (karmīna) krāsa aprakstīta 1922. gadā, lai karogu varētu vieglāk atšķirt no Austrijas valsts karoga, kam ir līdzīgas krāsas.

Pēc Latvijas okupācijas 1940. gadā par sarkanbaltsarkanā karoga izmantošanu vai glabāšanu cilvēku varēja ielikt cietumā. Valsts karoga statuss tika atjaunots 1990. gada 27. februārī.

(Pēc president.lv pieejamajiem materiāliem)

Kādā krāsā ir Latvijas karogs? _____

Kāda ir karoga krāsu attiecība? _____

Kurā gadsimtā pirmo reizi minēts sarkanbaltsarkanais karogs? _____

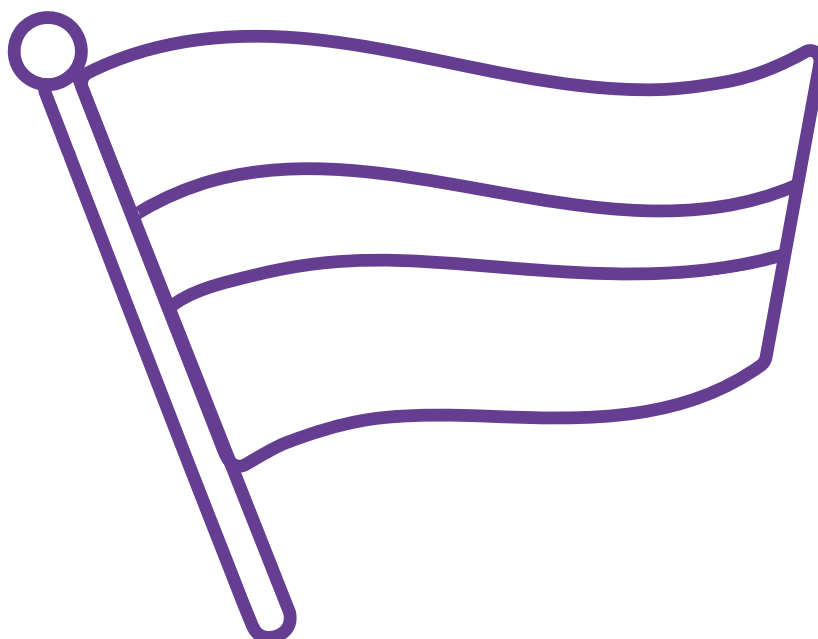
Kas izmantoja karogu 19. gadsimtā? _____

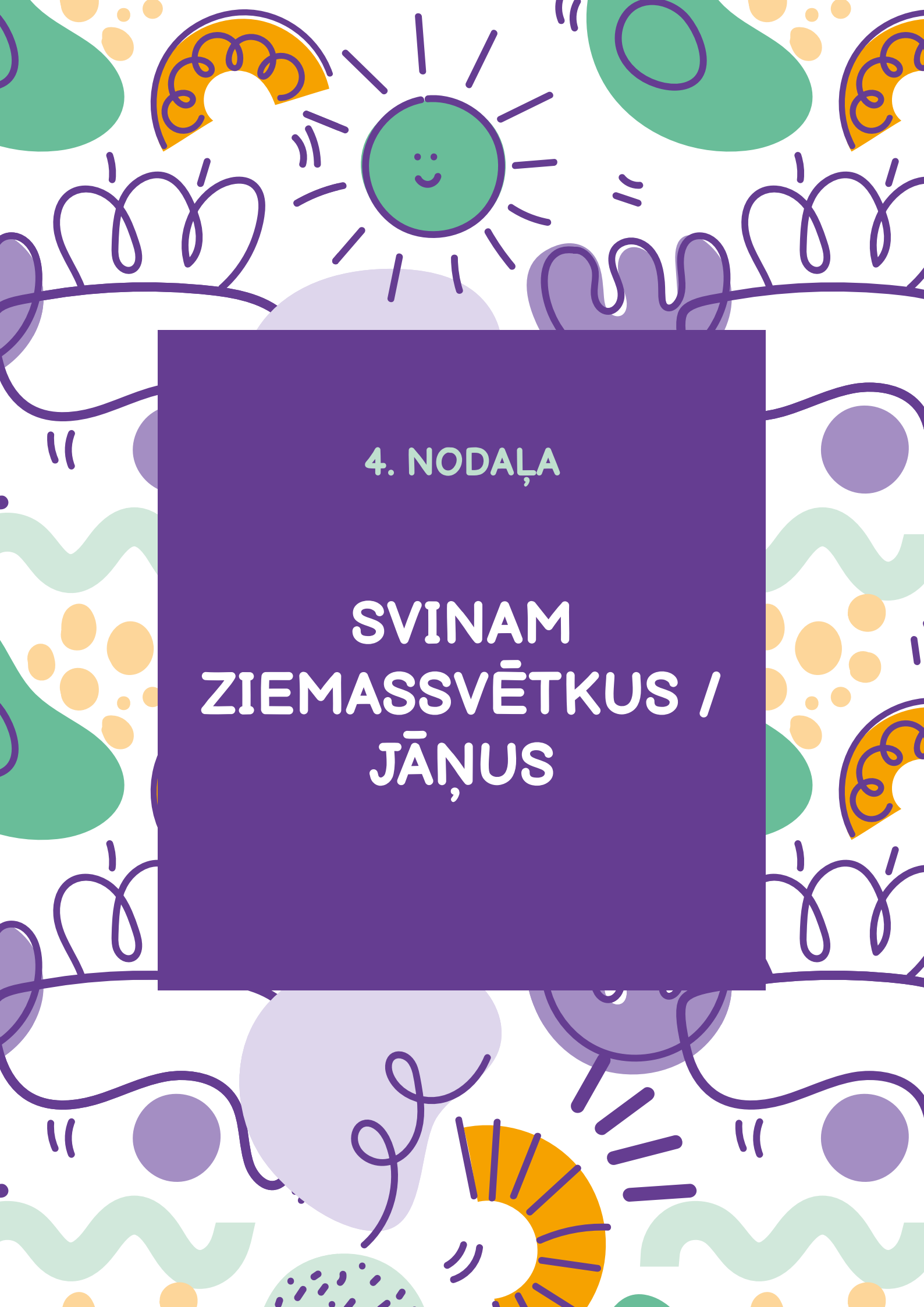
Kad pieņēma likumu par karogu un ģerboni? _____

Kas notika 1922. gadā? _____

Vai Latvijas karogu drīkstēja izmantot okupācijas laikā? _____

Kad tika atjaunots Latvijas valsts karogs? _____

4. NODAĻA

SVINAM
ZIEMASSVĒTKUS /
JĀŅUS

Laiks	Temati, apakštemati
Decembris / maijs 5 nodarbības	Svinam Ziemassvētkus / Jāņus Svinam Ziemassvētkus. 2 nodarbības, 4 stundas Svinam Jāņus. 2 nodarbības, 4 stundas Latviešu gadskārtas. 1 nodarbība, 2 stundas
Sasniedzamais rezultāts	GRAMATIKA Lietvārds datīvā un ģenitīvā. Īpašības vārda saskaņošana ar lietvārdu, īpašības vārda salīdzināmās pakāpes. Darbības vārdu lietojums pagātnē 3. personā. Darbības vārdu <i>svinēt, pīt un rotāt</i> lietošana. Gadskaitļi, datumi, to lietojums lokatīvā. Laiks: <i>cik?</i> un <i>cikos?</i> Apstākļa vārdi <i>senāk, tagad</i> . SASNIEDZAMAIS REZULTĀTS Es protu nosaukt man un ģimenei nozīmīgus svētkus. Es protu pateikt, kurā gadā un kurā datumā ir man un manai ģimenei nozīmīgi svētki. Es protu stāstīt par Ziemassvētku un Jāņu svinēšanas tradīcijām un par to svinēšanu savā ģimenē. Es protu sarunāties ar saviem ģimenes locekļiem, draugiem (uzdot jautājumus un atbildēt) par Ziemassvētkiem un Jāņiem. Es saprotu, kad vienkāršā stāstījumā vai dialogā runā par Ziemassvētkiem un Jāņiem. Es protu īsi uzrakstīt dažus faktus par Ziemassvētkiem un Jāņiem. Es zinu latviešu folkloru par Ziemassvētkiem un Jāņiem – tautasdziesmas, ticējumus, rotaļas, mīklas, dziesmas.

1. NODARBĪBA

SVINAM ZIEMASSVĒTKUS

1. uzdevums

Lasi par Ziemassvētku tradīcijām! Raksti pie atbilstošā attēla tekstā pasvītrotās tradīcijas vai rituāla nosaukumu!

Mūsdienās Ziemassvētkus svin 24. un 25. decembrī. Ziemas saulgrieži – laiks, kad diena kļūst garāka un nakts paliek īsāka, – ir no 20. līdz 22. decembrim. Senie latvieši svinēja ziemas saulgriežus ar dažādām tradīcijām un rituāliem.

Latviešiem ir daudz ticējumu un tautasdziesmu par Ziemassvētkiem. Ziemassvētkus sagaidīja ar tīru un izpušķotu māju. Senāk mājas pušķoja ar eglu zariem, putnu spalvām un pašgatavotiem puzuriem.

Bagāts svētku galds ir ļoti svarīgs! Ziemassvētki latviešiem bija gada visbagātākie svētki. Uz galda bija daudz ēdienu. Ēst vajadzēja daudz, lai būtu bagāts nākošais gads.

Ziemassvētki bija ļoti priecīgi un jautri svētki, cilvēki gatavoja maskas un gāja ķekatās (tās sauca arī par budēļiem un čigāniem). Populāras dzīvnieku maskas bija Dzērve, Lācis, Kaza, Vilks un Zirgs. Gatavoja arī Nāvi, Spoku, Slotu un dažādas citas maskas.

Svarīgs rituāls bija arī bluķa vilkšana. To beigās sadedzināja, lai tiktu vaļā no visa sliktā un ļaunā, kas notika pagājušajā gadā. Ziemassvētku ticējumi stāsta, ka šajā laikā arī zīlēja un paredzēja laikapstākļus.

Mūsdienās galvenie Ziemassvētku simboli ir eglīte, Ziemassvētku vecītis, dāvanas un piparkūkas.

2. uzdevums

Raksti atbildes uz jautājumiem par 1. uzdevuma tekstu!

Kad mūsdienās svin Ziemassvētkus?

Kas ir ziemas saulgrieži?

Kā rotāja mājas senāk?

Kāpēc Ziemassvētkos bija daudz jāēd?

Kā sauc Ziemassvētku masku gājienu?

Kuras maskas bija populāras?

Ko sadedzināja līdz ar bluķi?

Kuri mūsdienās ir galvenie Ziemassvētku simboli?

3. uzdevums

Vēro attēlus! Raksti, kuram bērnam būs šī ķekatu maska!

Paraugs.

Jurim (*kam?*) būs Lāča (*kā?*) maska.

Pēteris → Kaza

Dace → Dzērve

Kristaps → Vilks

Ieva un Mikus → Zirgs

Kas?	Kam?	Kas?	Kā?
Kristaps	Kristapam	zirgs	zirga
Juris	Jurim	lācis	lāča
Mikus	Mikum	ledus	ledus
Ieva	Ievai	kaza	kazas
Dace	Dacei	dzērve	dzērves
zivs	zivij	govs	govs

4. uzdevums

Raksti doto darbības vārdu pagātnes 3. personā!

Paraugs.

Ziemassvētkos senāk visi ļaudis (*dejot*) **dejoja**.

Ziemassvētkos senāk (*pušķot*)
_____ māju.

Svētkos (*dziedāt*) _____ dziesmas.

Senie latvieši (*svinēt*) _____
ziemas saulgriežus.

Ķekatām (*gatavot*) _____ dažādas
maskas.

Visi (*skaitīt*) _____ tautasdziesmas.

Līdz ar bluķi (*sadedzināt*) _____ visas nelaimes.

Ko darīt?	Ko darīja? (viņš, viņa, viņi, viņas)
dejot	dejoja
runāt	runāja
zīmēt	zīmēja
lasīt	lasīja
dāvināt	dāvināja

5. uzdevums

Lasi Ziemassvētku ticējumus! Savieno veicamās darbības
atbilstoši laikam!

Lai būtu daudz naudas, tad Ziemassvētku
vakarā melns kaķis jānes ap baznīcu.

RĪTS

Ja Ziemassvētku rītā ceļas agri,
tad visu gadu neaizgulēsies.

DIENA

Ja cilvēks grib zināt savu nākotni, tad vajag Ziemassvētku
naktī apiet ap savu dzīvojamo māju trīs reizes un pēc tam
skatīties logā – tur šis cilvēks redzēs savu nākotni.

VAKARS

Pirmajā Ziemassvētku dienā nedrīkst staigāt
no vienas mājas uz otru, jo tad ļoti noēd labību.

NAKTS

6. uzdevums

Atzīmē, kuros Ziemassvētku ticējumos paredz laikapstākļus!

- ☐ Ja ir zaļi Ziemassvētki (*bez sniega*), tad būs baltas Lieldienas (*ar sniegu*).
- ☐ Ja Ziemassvētku sestdienā ved mājās žagarus, tad vasarā čūskas nāks mājā.
- ☐ Ziemassvētkos vajag deviņas reizes ēst, tad būs bagāts.
- ☐ Ja Ziemassvētku naktī ir daudz zvaigžņu, būs auksts laiks.
- ☐ Kādas ir 12 nakts pēc Ziemassvētkiem, tādi būs nākamie 12 mēneši.
- ☐ Ziemassvētku naktī vajag likt maizi uz galda, tad tā būs vienmēr.
- ☐ Ziemassvētkos vajag ēst daudz zirņu, tad būs daudz naudas.
- ☐ Ja Ziemassvētkos sasnieg daudz sniega, tad ap Jāņiem būs ļoti karsts laiks.
- ☐ Ja pirms Ziemassvētkiem ir daudz sniega, tad pirms Jāņiem būs daudz lietus.
- ☐ Ziemassvētku naktī jābaro vistas, tad būs daudz olu.

7. uzdevums

Pasvītrodz īpašības vārdu, kurš saskaņojas ar lietvārdu!

Paraugs.

zaļš / zaļi / zaļa Ziemassvētki

balti / baltas / balta Lieldienas

auksti / auksts / auksta laiks

apaļi / apaļš / apaļa zirņi

balti / balta / balts sniegs

stiprs / stipri / stipra lietus

melna / melns / melnas zeme

tumšas / tumša / tumšs nakts

resna / resni / resnas vistas

brūnas / brūns / brūna ola

Mājasdarbs

1. Savieno mīklu ar tās atminējumu!

Pieci brāļi pa vienām durvīm ieiet,
bet katrs savā istabā paliek.

Vērsis peld jūrā, ragi vien laukā.

Kas aug no augšas uz zemi?

Rudenī piedzimst, pavasarī nomirst.

Ziemā strādā, vasarā guļ.

Skrien, bet kāju nav.

Divas māsiņas: kā viena nāk,
tā otra bēg.

Pats plīks, sirds gaismu rāda.

LĀSTEKA

RAGAVAS

ROKA CIMDĀ

ZIEMA UN VASARA

MĒNESS

SVECE

LEDUS

VĒJŠ

2. Lasi latviešu tautasdziesmas par Ziemassvētkiem! Katrai tautasdziesmai atrodi atbilstošu attēlu! Iemācies vienu tautasdziesmu no galvas!

1. Sudrabiņa lietiņš lija
Ziemassvētku vakarā:
Visi sīki žagariņi
Sudrabiņu vizināja.

2. Nāciet, ļaudis, skatīties,
Kādi brauca budēlīši.
Purva dzērve, meža lācis,
Visupēc baltā nāve.

3. Ziemassvētki sabraukuši
Rakstītām kamanām.
Tekat, bērni, sagaidiet
Basajām kājiņām.

4. Nāc, māsiņ, ciemoties
Ziemassvētku vakarā.
Būs pupiņas, būs zirņi,
Būs cūkas šņukurītis.

5. Ko mēs, bērni, ēdīsim
Ziemassvētku vakarā?
Pīrāgam, nabagam,
Abi gali apdeguši.

6. Padziediet, bāleliņi,
Ar savām māsiņām.
Ir bitīte padziedāja
Ziemassvētku vakarā.

2. NODARBĪBA

SVINAM ZIEMASSVĒTKUS

1. uzdevums

Vēro attēlus! Stāsti par Ziemassvētku tradīcijām! Izmanto dotos vārdus un vārdu savienojumus!

1. eglīte
2. svece
3. masku gājiens / ķekatas
4. puzurs
5. pīrāgi
6. piparkūkas
7. zirņi
8. cūkas šņukurs
9. dāvana

*Ai, bagāti Ziemassvētki,
Lejīnā nogājuši!
Tekam, veci, tekam, jauni,
Velkam svētkus kalniņā.*

(Latviešu tautas dziesma)

2. uzdevums

Raksti darbības vārdu *svinēt* atbilstošajā formā un prasītajā laikā!

Paraugs.

Ziemas saulgriežus cilvēki *svin* (*tagadne*) no 20. līdz 22. decembrim.

Senāk Ziemassvētkus latvieši _____ (*pagātne*) trīs dienas.

Kad tu _____ (*nākotne*) Ziemassvētkus?

Mēs savā ģimenē _____ (*tagadne*) Ziemassvētkus
24. un 25. decembrī.

Vai jūs _____ (*nākotne*) Ziemassvētkus laukos?

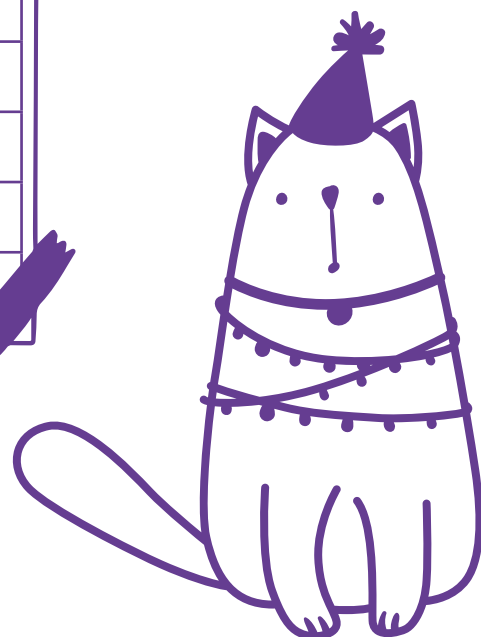
Kur tu _____ (*pagātne*) Ziemassvētkus pagājušajā gadā?

Šogad mēs skolā _____ (*nākotne*) Ziemassvētkus ar dziesmām
un dejām.

Parasti es _____ (*pagātne*) svētkus kopā ar ģimeni, bet šogad
es _____ (*nākotne*) kopā ar draugiem.

Mana ģimene _____ (*tagadne*) Ziemassvētkus.

Kas?	Tagadne	Pagātne	Nākotne
es	svinu	svinēju	svinēšu
tu	svini	svinēji	svinēsi
mēs	svinam	svinējām	svinēsim
jūs	svinat	svinējāt	svinēsiet
viņš, viņa, viņi, viņas	svin	svinēja	svinēs

3. uzdevums

Raksti sešus teikumus, izmantojot darbības vārdu *rotāt*! Divus teikumus raksti tagadnē, divus – pagātnē, divus – nākotnē!

Kas?	Tagadne	Pagātne	Nākotne
es	rotāju eglīti	rotāju eglīti	rotāšu eglīti
tu	rotā eglīti	rotāji eglīti	rotāsi eglīti
mēs	rotājam eglīti	rotājām eglīti	rotāsim eglīti
jūs	rotājat eglīti	rotājāt eglīti	rotāsiet eglīti
viņš, viņa, viņi, viņas	rotā eglīti	rotāja eglīti	rotās eglīti

4. uzdevums

Lasi, kādiem ēdieniem jābūt uz Ziemassvētku galda! Aizpildi tabulu – katram ēdienam pretī ieraksti tā nozīmi!

Uz Ziemassvētku galda jābūt šādiem deviņiem ēdieniem:

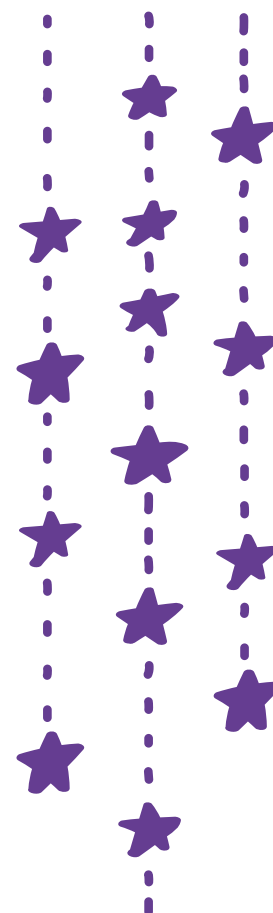
- ★ zirņiem un pupām, lai nebūtu jāraud;
- ✱ pīrāgiem, lai mūs vienmēr sagaida jauni pārsteigumi;

- ✧ bietēm un burkāniem, lai būtu veselība;
- ✧ piparkūkām, lai netrūktu mīlestības;
- ✧ apaļas formas mīklas cepumiem, lai mums apkārt būtu daudz saules;
- ✧ kāpostiem, lai pietiktu spēka;
- ✧ putnu gaļai, lai būtu panākumi un veiksmes;
- ✧ zivīm, lai vienmēr būtu nauda,
- ✧ cūkgaļai, lai būtu laime.

Uz galda vēl noteikti jābūt maizei, lai tās nākamgad nepietrūktu. Tāpat senie latvieši par vienu no galvenajiem Ziemassvētku ēdieniem uzskatīja koču – no miežu un kviešu graudiem vārītu putru, kuru gatavoja kopā ar cūkas galvas pusi, klāt pievienoja zirņus un pupas.

Ziemassvētki nav iedomājami bez pelēkajiem zirņiem. Katram jāapēd sauja pelēko zirņu. Pelēkie zirņi ar spēki ir mūsu nacionālais ēdiens – pat tad, ja to ēdam tikai vienreiz gadā Ziemassvētkos. Galdu nedrīkst novākt visu Ziemassvētku nakti, lai nākamajā gadā nekā netrūktu.

Ēdiens	Nozīme
piparkūkas	<i>mīlestība</i>
zirņi, pupas	
cūkgaļa	
pīrāgi	
zivis	
bietes un burkāni	
apaļi cepumi	
putnu gaļa	
kāposti	

5. uzdevums

Lasi Ziemassvētku rotaļas aprakstu! Ejiet rotaļā klasē!

Ziemassvētki ir prieka pilni svētki, kad visi daudz dzied, dejo un iet rotaļās. Ziemassvētkos var iet visās rotaļās, ko vien cilvēki zina. Taču īpašas ir tās rotaļas, kurās galvenā darbība ir gaismas un tumsas spēle.

Rotaļa „Saule un Mēness”

Rotaļnieki izveido dārziņu (sastājas aplī). Meita (Saule) un puisis (Mēness) nostājas ārpus dārziņa. Dziedādami pirmos divus pantus, rotaļnieki iet pa apli. Saule un Mēness iet gar dārziņu. Ar vārdiem „Bēdz, bēdz!” dārziņš apstājas. Mēness ķer Sauli, kura bēg ap dārziņu. Trešo pantu atkārto tikmēr, kamēr noķer Sauli, tikai tad dzied ceturto pantu. Nu Saule un Mēness izraugās savā vietā citus. Rotaļu var sākt no gala.

Neguli, Saulīte, ābeļu dārzā!

Neguli, Saulīte, ābeļu dārzā!

Mēnesis izgāja malējas meklēt.

Mēnesis izgāja malējas meklēt.

Bēdz, bēdz, Saulīte, Mēnesis dzenas!

Bēdz, bēdz, Saulīte, Mēnesis dzenas!

Jau drīz Saulīte Mēneša rokās.

Jau drīz Saulīte Mēneša rokās.

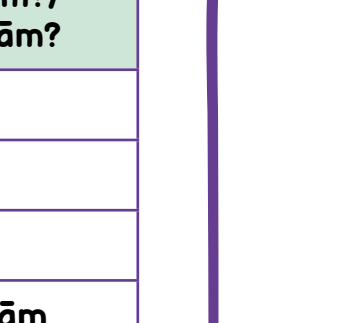
Noklausies dziesmu šeit!

Mājasdarbs

1. Papildini tabulu pēc parauga! Izvēlies trīs vārdus un raksti trīs teikumus!

Ko darīt?	Ko es tagad daru?/ Ko es darīju vakar?	Ko mēs tagad darām?/ Ko mēs vakar darījām?
gaidīt	gaidu/gaidīju	gaidām/gaidījām
liet	leju/lēju	lejam/lējām
iet	eju/gāju	ejam/gājām
gatavot	gatavoju/gatavoju	gatavojam/gatavojām
iesaiņot		
kārtot		
pušķot		
rotāt	rotāju/rotāju	rotājam/rotājām
mācīties	mācos/mācījos	mācāmies/mācījāmies

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2. Pasvītro atbilstošo darbības vārda formu!

Paraugs.

Man ļoti patīk *svinu* / *svinēt* Ziemassvētkus.

Mēs ar ģimeni parasti *svinam* / *svinēsiet* Ziemassvētkus mājās.

Senāk Ziemassvētkus *svinēs* / *svinēja* trīs dienas.

Arī es šogad *svinēsim* / *svinēšu* Ziemassvētkus ar bagāti klātu galdu.

Vai jūs *svini* / *svinat* Ziemassvētkus?

Visi mani klasesbiedri *svin* / *svinam* Ziemassvētkus.

Pagājušajā gadā mēs ar klasi *svinēsim* / *svinējām* Ziemassvētkus tiešsaistē Zoom!

Kā jūs šogad *svinēsim* / *svinēsiet* Ziemassvētkus?

Kur tu parasti *svini* / *svinam* Ziemassvētkus?

3. NODARBĪBA

SVINAM JĀŅUS

1. uzdevums

Lasi par Jāņu tradīcijām! Izmanto dotos vārdu savienojumus un raksti pie atbilstošā attēla: ozollapu vainags, ziedu vainags, Jāņu ugunskurs, alus un siers!

Mūsdienās Jāņus svin 23. un 24. jūnijā. Latvijā tās ir brīvdienas. Vasaras saulgriežos diena ir visgarākā un nakts ir visīsākā, tos svin 21. jūnijā vai 22. jūnijā. Senāk līdz Jāņiem bija jāpaspēj pabeigt darbus laukā un dārzā, sakārtot pagalmu. Pēc Jāņiem sākās ražas novākšanas laiks.

Senie latvieši Jāņos jeb vasaras saulgriežos ievēroja daudzas tradīcijas: lasīja jāņuzāles un ziedus, pina vainagus, pušķoja māju un visu, kas bija ap māju, gatavoja jāņusieru, dziedāja jāņudziesmas jeb līgoja, dedzināja un lēca pār ugunskuru, vērtījās rīta rasā vai peldējās upē vai ezerā. Jāņu naktī dziedāja un dejoja līdz rīta gaismai.

Jāņu zāles ir visas tās zāles un puķes, kas aug un zied šajā laikā. Ļoti svarīgs Jāņos ir vainags. Puišiem – ozolu zaru vainags, meitām – pļavas ziedu vainags. Ar vainagiem rotā arī mājdzīvniekus.

Arī Jāņos vajag daudz ēst. Īpašais Jāņu ēdiens ir siers un arī citi ēdieni apaļā formā. Tie simbolizē sauli un pasauli.

Latviešiem ir daudz tautasdziesmu un ticējumu par Jāņiem. Senās tradīcijas ir ļoti populāras arī mūsdienās.

2. uzdevums

Pēti Jāņu vainagu — tajā iepīto ziedu un augu simbolisko nozīmi!
Ieraksti tekstā iederīgo vārdu!

Stāsti pēc parauga: kas? + nozīmē + ko?

Asinszāle nozīmē veselību.

IEPIN VAINAGĀ!

Asinszāle
veselībai

Margrietīnu
mīlas degsmei

Ābolīnu
uzticībai

Rudzupuķi
skaistumam

Ozolu
spēkam un
veselībai

Kumelīti
veselībai

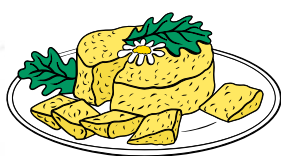
Pelādži
pret ļaunu aci

Jāņu laikā zied dažādas puķes un augi. Katrs no tiem kaut ko nozīmē, kā arī nes veiksmi. Piemēram, _____ palīdz pret ļaunumu. Varenais _____, kas ir gandrīz katrā Jāņu vainagā, dod spēku un veselību. Tāpat veselībai noderīga ir _____. Uzticības simbols ir _____. Zilā _____ der skaistumam, bet _____ palīdzēs mīlestībā. Iepin šos ziedus Jāņu vainagā!

3. uzdevums

Apvelc attēlu, kurš atbilst Jāņu svinēšanai! Stāsti, kuras ir Jāņu tradīcijas un kuras citu svētku tradīcijas, kādi svētki tie ir?

PĪT VAINAGU

DEDZINĀT UGUNSKURU

VĀKT JĀŅUZĀLES

DZIEDĀT JĀŅUDZIESMAS

ĒST SIERU

4. uzdevums

Lasi latviešu tautasdziesmas! Kuras no Jāņu tradīcijām tajās minētas? Atzīmē tabulā, vai apgalvojums ir pareizs vai nepareizs!

Svētu rītu ganos gāju,
Govis slaucu, sieru sēju;
Jāņu bērnus gaidīdama,
Pinu rožu vainadziņu.

Jāņa bērni danci ved
Apkārtu kuplu ozoliņu;
Es tev lūdzu, Jāņa māte,
Ieved danci istabā!

Visa laba Jāņu zāle,
Ko plūc Jāņu vakarā;
Ko plūc rīta saulītē,
Tā vairs lieti nederēja.

Kas vizēja, kas mirdzēja
Viņā lauka galiņā?
Jānīts kūra uguntiņu,
Savus bērnus gaidīdams.

Es uzliku bitītēm
Ozoliņa vainadziņu,
Lai Dievs dod citu gadu
Jaunas bites dārziņā.

Pūt, Jānīti, vara tauri
Pašā Jāņu vakarā,
Lai sanāca Jāņu bērni,
Lai dziedāja Jāņu dziesmas.

Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi
Jāņu ēdiens ir siers.	X	
Jāņuzāles labāk plūkt Jāņu vakarā.		
Jāņos nedrīkst pušķot mājdzīvniekus ar vainagiem un jāņuzālēm.		
Jāņos nedrīkst dejot, tad nebūs naudas.		
Jāņos dedzina ugunskuru.		
Jāņos daudz jādzied.		

5. uzdevums

Ievieto darbības vārdu *pīt* atbilstošā formā!

Pagājušajos Jāņos es _____ (*pagātne*) vainagā margrietiņas un rudzupuķes.

Vai šogad tu _____ (*nākotne*) vainagā rozes un magones?

Mamma tētim vienmēr _____ (*tagadne*) ozollapu vainagu.

Kas?	Tagadne	Pagātne	Nākotne
es	pinu	pinu	pīšu
tu	pin	pini	pīsi
mēs	pinam	pinām	pīsim
jūs	pinat	pināt	pīsiet
viņš, viņa, viņi, viņas	pin	pina	pīs

6. uzdevums

Lasi tekstu! Pievērs uzmanību datuma un laika nosaukšanai!

Vasaras saulgriežu brīdis 2022. gadā ir otrdien, 21. jūnijā, pulksten 12.13.

21. jūnijs ir 2022. gada garākā diena. Gada īsākā nakts ir nakts no otrdienas (21. jūnijā) uz trešdienu (22. jūnijā).

Kas?	Kad?	Cik?	Cikos?
otrais	otrajā	divpadsmit	divpadsmitos
divdesmit otrais	divdesmit otrajā	viens	vienos
divi tūkstoši divdesmit otrais	divi tūkstoši divdesmit otrajā	divpadsmit un trīspadsmit minūtes	divpadsmitos un trīspadsmit minūtēs
pirmais	pirmajā	pus divi	pus divos
divdesmit pirmais	divdesmit pirmajā	sešpadsmit	sešpadsmitos
vienpadsmitais	vienpadsmitajā	pieci	piecos
divdesmitais	divdesmitajā	divdesmit trīs	divdesmit trijos

7. uzdevums

Vēro plakātus par Jāņu svinēšanas pasākumiem dažādās Latvijas vietās! Stāsti, kur, kad un cikos tie notiks! Sameklē Latvijas kartē pasākumu vietas!

1. Katram attēlam atrodi atbilstošu aprakstu! Savieno!

Jāņu naktī lec pāri ugunskuram.

Līgo vakarā dzied dziesmas.

Jāņu priekšvakarā no Jāņu zālēm
pin vainagus.

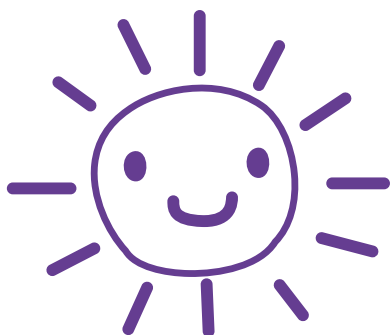
Vainagus liek galvā gan Jānim, gan
Jāņubērniem – lieliem un maziem.

Ar vainagiem pušķo arī mājlopus un
mājdzīvniekus.

2. Atrodi burtu režģī septiņus vārdus, kas saistīti ar Jāņiem! Meklē
→ un ↓! Izraksti tos!

V	C	B	O	B	D	O	C	F	K
A	A	U	G	U	N	S	R	N	O
I	F	M	G	Ā	Ā	J	D	Č	Z
N	A	K	T	S	R	A	E	T	O
A	B	G	F	I	O	Z	J	V	L
G	D	Z	I	E	S	M	A	M	S
S	U	I	H	R	J	Č	E	B	Ā
N	J	F	L	S	A	U	L	E	H

Saule

4. NODARBĪBA

SVINAM JĀŅUS

1. uzdevums

Lasi Jāņu ticējumus! Pasvītrotajiem īpašības vārdiem veido salīdzināmās pakāpes! Aizpildi tabulu!

Tur, kur līgotāji Jāņu naktī iet pār pļavām, aug labāka zāle.

Cik tālu spīd liesmas no jāņuguns, tik tālu visos laukos būs labāka raža.

Ja Jāņos līst lietūs, tad būs slapja vasara.

Ja Jāņu dienā nelīst lietūs, tad būs jauks rudens.

Tur, kur līgotāji Jāņu naktī iet pa pļavām, tur aug garāka zāle.

Ja Jāņu rītā pirms saules iet uz avotu mazgāties, tad kļūst skaistāks.

Jāņu dienas rītā saule rūto – parādās dažādās krāsās. Kurš to redz, būs laimīgs.

Pamata pakāpe vsk. / dsk. (kas?)	
Vīriešu dzimte	Sieviešu dzimte
labs / labi	laba / labas
slapjš / slapji	slapja / slapjas
jauks / _____	_____ / _____
garš / gari	gara / garas
_____ / skaisti	skaista / _____
laimīgs / laimīgi	laimīga / laimīgas

Pārākā pakāpe vsk. / dsk. (kas?)	
Vīriešu dzimte	Sieviešu dzimte
labāks / labāki	labāka / labākas
slapjāks / _____	_____ / _____
_____ / _____	_____ / jaukākas
_____ / _____	_____ / _____
skaistāks / _____	_____ / _____
laimīgāks / _____	_____ / laimīgākas

Vispārākā pakāpe vsk. / dsk. (kas?)	
Vīriešu dzimte	Sieviešu dzimte
vislabākais / vislabākie	vislabākā / vislabākās
_____ / _____	visslapjākā / _____
_____ / _____	_____ / _____
_____ / _____	_____ / _____
_____ / _____	_____ / _____
_____ / _____	vislaimīgākā / _____

2. uzdevums

Turpini teikumus! Vēro paraugu! Raksti īpašības vārdu atbilstošajā pakāpē!

Paraugs.

*Lienei ir garšīgs siers, Ilzei ir garšīgāks siers,
bet Kristīnei ir visgaršīgākais siers.*

*Vakar bija skaista diena, šodien ir skaistāka diena,
bet rīt būs vis skaistākā diena.*

Jānim ir liels vainags, Kārlim ir _____ vainags,
bet Jurim ir _____ vainags.

Vecmāmiņai ir gari mati, mammai ir _____ mati,
bet meitai ir _____ mati.

Dārzā ir skaistas puķes, pļavā ir _____ puķes,
bet man ir _____ puķes.

Pagalmā aug liela liepa, mežā aug _____ liepa,
bet pļavā aug _____ liepa.

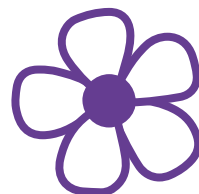
Margrietiņa ir spilgta, rudzupuķe ir _____,
bet magone ir _____.

Upē ir silts ūdens, ezerā ir _____ ūdens,
bet vannā ir _____ ūdens.

Man ir skaļa balss (siev. dz.), mammai ir _____ balss,
bet tētim ir _____ balss.

Dacei ir raibi svārki, Ievai ir _____ svārki,
bet Līgai ir _____ svārki.

Inese ir stipra, viņas brālis ir _____,
bet viņu tētis ir _____.

3. uzdevums

Lasi latviešu tautasdziesmas! Vēro paraugu! Pārveido dotos īpašības vārdus tā, lai tie atbild uz jautājumu *kāds, kāda?!* Veido salīdzināmās pakāpes vīriešu un sieviešu dzimtē!

Pupiņām raibi ziedi,
Tie bij labi cimdu raksti;
Tie nebija pupu ziedi,
Tie bij Dieva cimdu raksti.

Jānīts brauca pa gadiņu
Sav' bērniņu aplūkot:
Vai ir lieli izauguši,
Vai ir labi pārtikuši.

Līgodama vien staigāju
Šo garo vasariņu,
Būs visiem pieminēt
Manu skaistu līgojumu.

Paraugs.

raibi – kāds? raibs – raibāks – visraibākais

kāda? raiba – raibāka – visraibākā

labi – kāds? _____

kāda? _____

lieli – kāds? _____

kāda? _____

garo – kāds? _____

kāda? _____

skaistu – kāds? _____

kāda? _____

4. uzdevums

Lasi Jāņu rotaļas aprakstu! Ejiet rotaļā klasē!

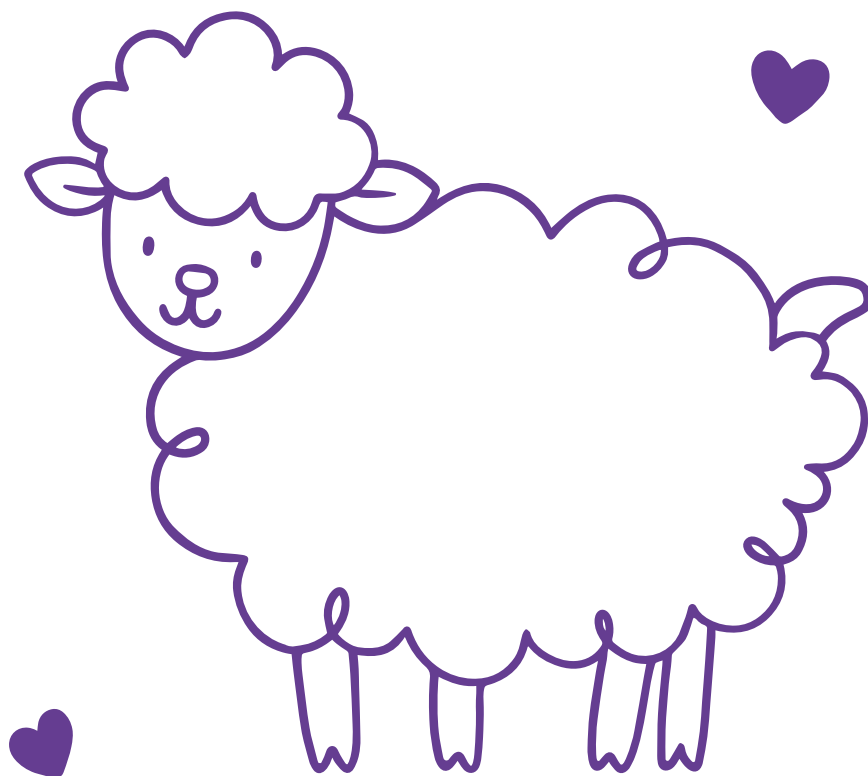
Aitas rasā

Senos laikos meitas peldināja aitas jāņu rasā, lai tām augtu bieza, skaista vilna. Pašas meitas mazgājās rasā, lai būtu skaistas. Bērni, kas Jāņos skraidīja pa slapjo zāli, varēja būt droši, ka nenaslims.

Lomas: Jāņu māte, vilks, visi pārējie – aitiņas.

Rotaļas apraksts: Jāņu māte stāv pļavas vienā pusē, vilks paslēpies citā vietā, visi pārējie – aitiņas – „ganās” pa pļavu. Jāņu māte sauc, aitiņas atbild:

- **Aitiņas, mājās!**
- Nevaram!
- **Kāpēc nevarat?**
- Vilks krūmos!
- **Ko viņš tur dara?**
- Zobus trin!
- **Cik asi vilkam zobi?**
- Kā zobens!
- **Un cik spožas acis?**
- Kā mēness!
- **Aitiņas, mājās!**

Nu visas aitiņas skrien pie Jāņu mātes, un vilks mēģina tās noķert. Noķertās aitas tagad ir vilki, tāpēc to kļūst arvien vairāk. Pēdējās divas palikušās aitas paliek par Jāņu māti un vilku nākamajā spēlē, bet var rīkoties arī citādi, piemēram, katru reizi no jauna ievēlot galveno lomu izpildītājus.

5. uzdevums

Lasi latviešu tautas parunas! Izmanto dotos īpašības vārdus un veido savas parunas! Ievēro īpašības vārdu dzimti!

Apaļš kā ābols.

Apaļš kā _____.

Ass kā ezis.

Ass kā _____.

Gudrs kā Skudru Juris.

Gudrs kā _____.

Slinks kā maiss.

Slinks kā _____.

Stiprs kā lācis.

Stiprs kā _____.

Apaļa kā muca.

Apaļa kā _____.

Asa kā adata.

Asa kā _____.

Gudra kā čūska.

Gudra kā _____.

Čakla kā bitīte.

Čakla kā _____.

6. uzdevums

Lasi latviešu tautasdziesmas! Meklē puķu un citu augu nosaukumus! Raksti tos pie atbilstošā attēla!

Plūciet, bērni, zilgalvītes,
Tās pirmās Jāņa zāles;
Saplūkuši zilgalvītes,
Eit' pa ceļu dziedādami.

Visas lauku puķes zied,
Papardīte, tā nezied;
Tā zied Jāņu naksniņā,
Kad ļautiņi neredzēja.

Visus, visus ziedus rāvu,
Ievas ziedu vien nerāvu,
Ievas ziedu vien nerāvu,
Lai galviņa nesāpēja.

Es saviju vainadziņu
No zemeņu ziediņiem,
To uzlikšu galviņā,
Jāņu nakti līgodama.

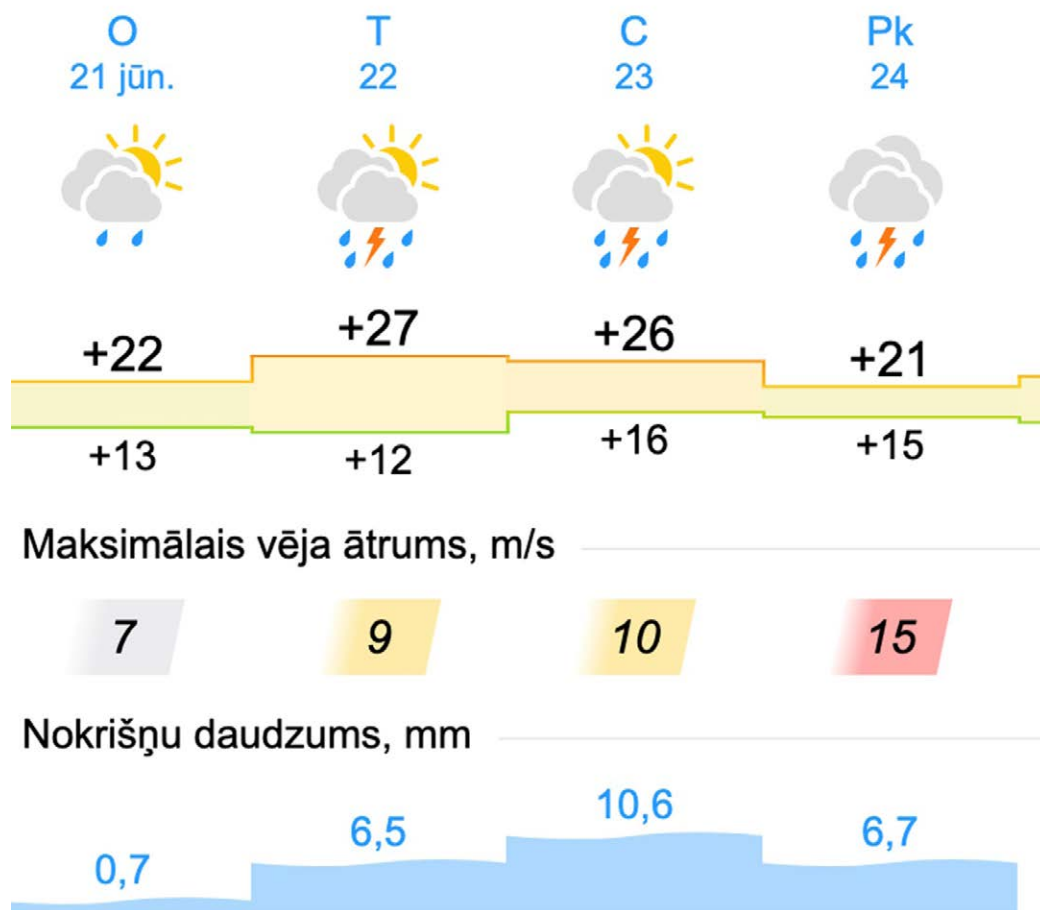
Viju Jāņu vakarā
Dārza puķu vainadziņu,
No rozēm, magonēm,
Vaskajām kliņģerēm.

No tālienes es redzēju,
Kuras puīšu Jāņu zāles:
Sīvi dadži, asas nātres,
Tās bij' puīšu Jāņu zāles.

Mājasdarbs

1. Vēro laika prognozi 2022. gada 21., 22., 23. un 24. jūnijam Rīgā!
Ievieto teikumos īpašības vārdus vispārākajā pakāpē!

Paraugs.

Saulgriežos ir **visgarākā** diena.

22. jūnijs ir _____ (karsta) diena.

24. jūnijs, Jāņu diena, ir _____ (vēsa) diena.

Jāņu dienā ir arī _____ (stiprs) vējš.

23. jūnijā ir _____ (stiprs) lietus.

Trešdien ir _____ (auksta) nakts.

Ceturtdien ir _____ (silta) nakts.

2. Mācies dziedāt Jāņu dziesmu „Līgojati, līgojati”! Klausies to šeit!

Līgojati, līgojati

Līgojati, līgojati, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Nav vairs tālu Jāņu diena, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Šī dieniņa, rītdieniņa, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Parīt pati Jāņu diena, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Kas tos Jāņus ielīgoja, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Mūsu pašu ciema ļaudis, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Pirmie gani, pēc arāji, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Visupēci daiļas meitas, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Sanāciet, Jāņa bērni, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Sagaidiet Jāņu dienu, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Jāņa diena lepni nāca, līgo, līgo, līgo, Jāni.

Ugunīs(i) vizēdama, līgo, līgo, līgo, Jāni.

5. NODARBĪBA

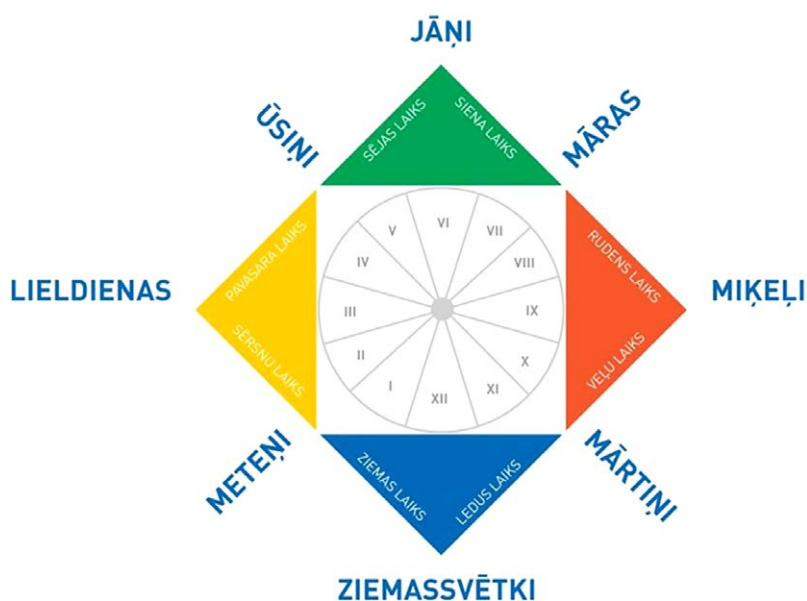
LATVIEŠU GADSKĀRTAS

1. uzdevums

Pēti latviešu gadskārtu vainagu un pētījumu uzņēmuma "Kantar" 2018. gadā veiktās aptaujas rezultātus par to, kurus svētkus mūsdienās svin latvieši! Turpini teikumus!

Gadskārtu vainags

Vasaras svētki ir Jāņi un Māras diena.

Rudens svētki ir _____.

Ziemas svētki ir _____.

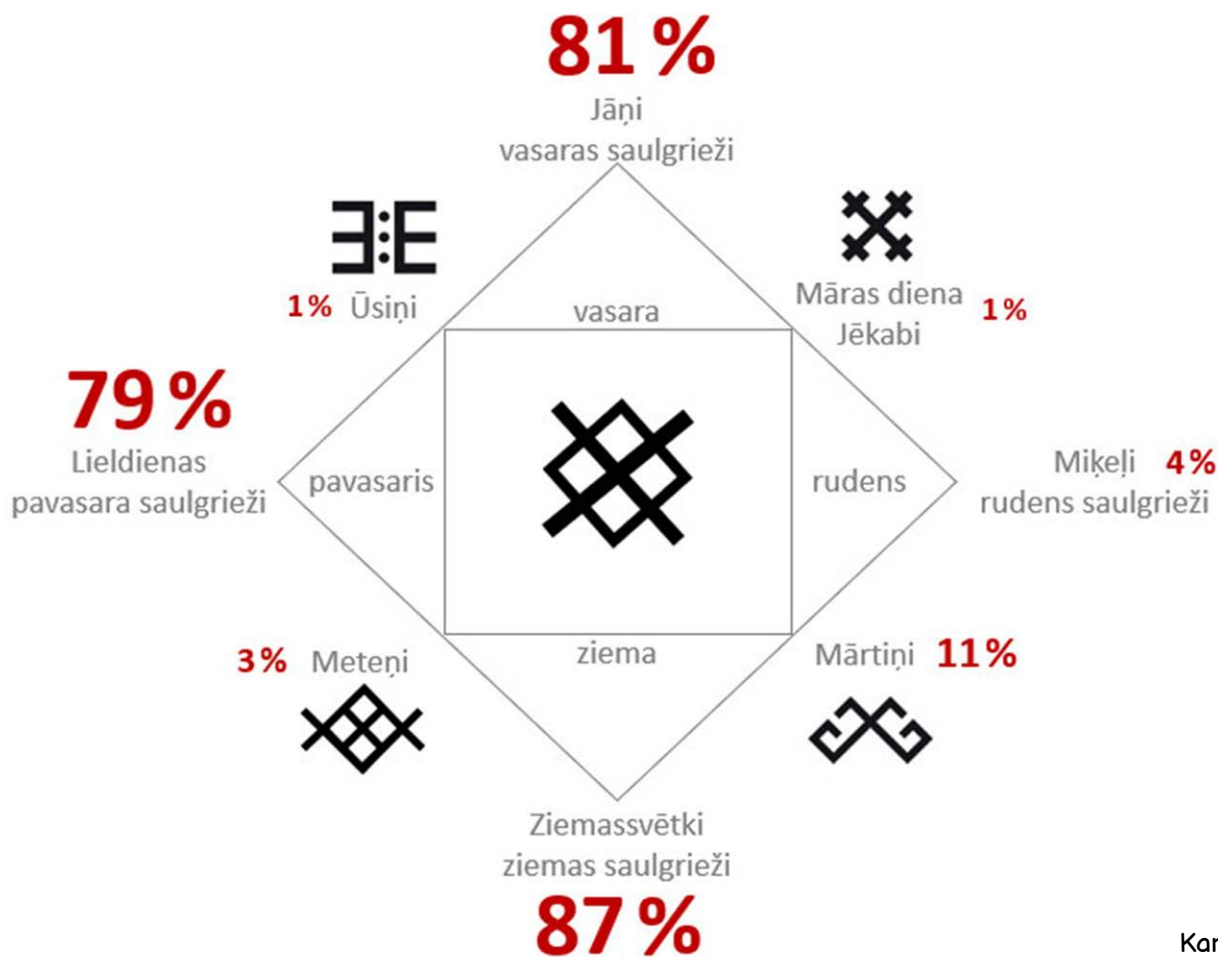
Pavasara svētki ir _____.

Ziemas mēneši ir novembris, decembris un janvāris.

Pavasara mēneši ir _____.

Vasaras mēneši ir _____.

Rudens mēneši ir _____.

Kantar, 2018

% – procenti

21 % – divdesmit viens procents

27 % – divdesmit septiņi procenti

Visbiežāk cilvēki svin Ziemassvētkus un _____ (ko?).

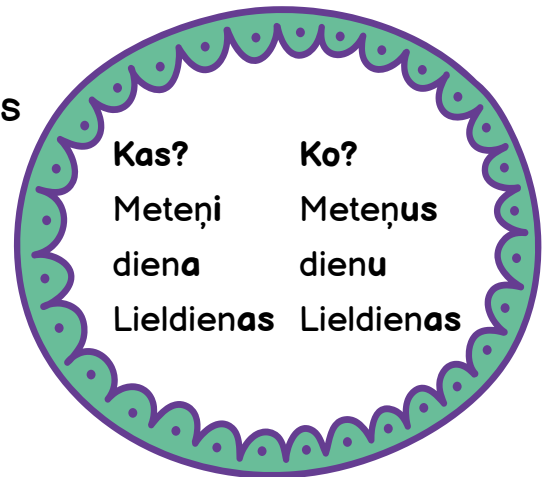
Visretāk cilvēki svin Ūsiņus un _____ (ko?).

Vispopulārākie svētki ir _____ (kas?).

2. uzdevums

Raksti, kad svin latviešu gadskārtu svētkus! Skaitļus raksti ar vārdiem!

Ziemassvētki	24. un 25. decembris
Metēņi	6. februāris
Lieldienas	katru gadu cits datums
Ūsiņi jeb Jurgā diena	23. aprīlis
Jāņi	23. un 24. jūnijs
Māras diena	15. augusts
Miķeļi	29. septembris
Mārtiņi	10. novembris

Paraugs.

(Ko?) Ziemassvētkus svin (kad?) divdesmit cetur**tājā** un (kad?) divdesmit piek**tājā** (kad?) decembrī.

Metēņus svin _____
_____ svin katru gadu citā _____

3. uzdevums

Izmanto vārdā *Ziemassvētki* esošos burtus un veido jaunus vārdus! Raksti! Uzrakstītos vārdus salīdzini ar grupas biedriem! Raksti arī tos vārdus, ko izveidoja citi!

Ziemassvētki

svētki

4. uzdevums

Lasi par Meteņiem, Lieldienām, Ūsiņiem, Māras dienu, Miķeļiem un Mārtiņiem! Atceries, ko zini par Ziemassvētkiem un Jāņiem! Pie katra attēla raksti atbilstošo svētku nosaukumu!

Meteņi (6. februāris) ir starp Ziemassvētkiem un Lieldienām. Meteņos svin ziemas beigas un pavasara tuvošanos. Meteņos brauc ar ragavām no kalna, lai augtu gari lini. Meteņi ir pēdējā diena, kad cilvēki iet ķekatās. Meteņos vajag daudz ēst.

Lieldienas ir pavasara saulgrieži, ko svin katru gadu citā datumā martā vai aprīlī. Lieldienās diena un nakts ir vienādā garumā. Lieldienās krāso olas, šūpojas. Lieldienu ēdieni ir apaļi, jo tie simbolizē sauli.

Ūsiņi (23. aprīlis) ir starp pavasara saulgriežiem – Lieldienām – un vasaras saulgriežiem – Jāņiem. Ūsiņus sauc arī par Jurģa dienu jeb Jurģiem. Senāk šajā dienā dzina zirgus un citus mājlopus ganīties ārā un sāka arī apstrādāt laukus.

Māras dienu (15. augusts) svin starp vasaras saulgriežiem – Jāņiem – un rudens saulgriežiem – Miķeļiem. Tuvojas rudens, un jāsāk gatavot pārtika ziemai. Māras dienā cep jauno rudzu maizi.

Miķeļi (29. septembris) ir rudens saulgrieži, kad diena un nakts ir vienādā garumā. Līdz Miķeļiem visai ražai jābūt novāktai, jo pēc Miķeļiem varēja sākties aukstums. Tā kā Miķeļdiena ir visbagātākajā ražas laikā, tad svinību galds ir pilns ar ēdieniem. Miķeļu tradīcijās ir svarīgi dažādi rituāli labai ražai. Ap Miķeļdienu senāk noticis arī lielais rudens gadatirgus, kur sabrauca lauku cilvēki ar rudens ražu.

Mārtiņi (10. novembris) ir starp Miķeļiem un Ziemassvētkiem. Ap Mārtiņiem ir rudens beigas un ziemas sākums. Mārtiņdiena ir lieli svētki zemniekiem. Šajā laikā pabeidz visus rudens darbus, un beidzas arī ganu laiks. Mārtiņos sāk iet ķekātās. Mārtiņos jābūt bagātam galdam. Citām tautām Mārtiņu galvenais ēdiens ir cepta zoss, bet latviešiem – gailis.

5. uzdevums

Lasi Ievas stāstījumu par svētku svinēšanu! Veido stāstījumu par sevi!

Sveiki! Es esmu Ieva. Mani vismīļākie svētki ir Jāņi. Kāpēc? Tāpēc, ka ir vasara, ilgi ir gaišs un laiks ir silts! Man patīk Jāņi, jo mēs, latvieši, tos svinam pēc senām latviešu tradīcijām. Mūsu ģimene katru gadu svin Jāņus laukos pie ezera. Mēs gatavojam dažādus ēdienus, vienmēr ir pīrāgi un siers. Mamma pati gatavo jāņusieru. Ko vēl mēs darām? Dedzinām ugunskuru, pinam vainagus, dziedam jāņudziesmas, ejam rotaļās. Jāņu naktī mēs neejam gulēt un vienmēr sagaidām rītu un austošo sauli. Jāņos visvairāk man patīk visu nakti dziedāt dziesmas.

Mani vismīļākie svētki ir _____.

Man patīk šie svētki, jo _____.

Parasti es svinu (*kur?*) _____.

Es svinu tos kopā ar (*ko?*) _____.

Parasti mēs gatavojam (*ko?*) _____.

Šajos svētkos mēs arī (*ko darām?*) _____.

Visvairāk man šajos svētkos patīk (*kas?*) _____.

1. Atmini mīklu, savieno atminējumus!

Liela grāmata

Divpadsmit nodaļām,

Katrai nodaļai

Trīšdesmit lapu;

Katrai lapai

Viena puse balta,

Otra melna;

Katrā lapā

Divdesmit četri teikumi,

Katrā teikumā

Sešdesmit vārdu,

Katrā vārdā

Sešdesmit burtu.

STUNDAS

DIENAS

SEKUNDES

GADS

MĒNEŠI

NAKTIS

MINŪTES

2. Mini mīklas! Raksti atminējumu! Izdomā savas mīklas ar šiem atminējumiem!

Viena kāja nabagam, liela galva vīriņam. (_____)

Sarkana gotiņa, kaula sirsnīša. (_____)

Kāja sūnās, galdiņš ārā. (_____)

Mazs, mazs vīriņš, trejdeviņiem svārkiem; kas to izgērbs, tas gauži raudās.
(_____)

Viens pats zemē ieiet, vesels bars iznāk ārā. (_____)

Mazs, mazs kundziņš, sarkana cepure galvā. (_____)

